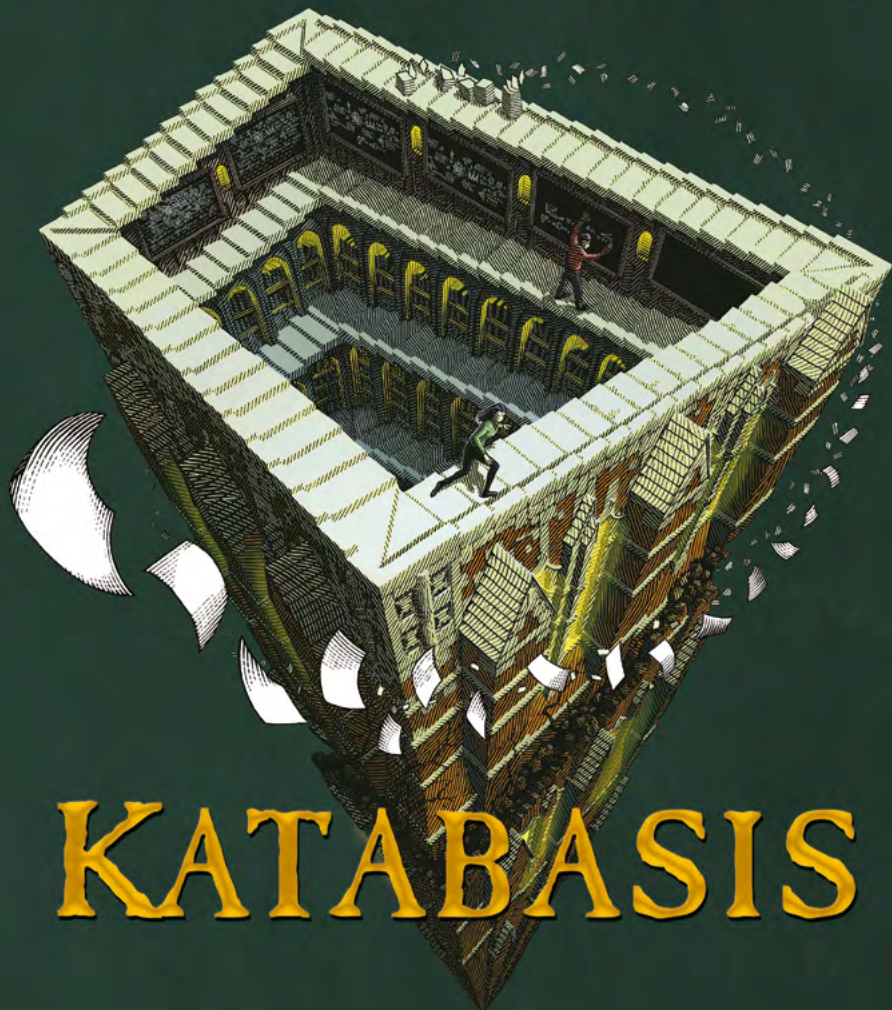

DOSTALI SA DO PEKLA
TERAZ V ŇOM MUSIA PREŽIŤ

R. F. KUANG

KATABASIS

Ljndeni

Katabasis

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

R. F. Kuang

Katabasis – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

KATABASIS

R. F. Kuang

KATABASIS

Z angličtiny preložila Zuzana Dudíková

Ljndeni

R. F. Kuang: *Katabasis*

Copyright © 2025 by R. F. Kuang

Translation © Zuzana Dudíková, 2025

Slovak edition © Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2025

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať a rozmnožovať za účelom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.

Vyťažovanie textu a dát z tejto publikácie v zmysle čl. 4 smernice 2019/790 EÚ je zakázané.

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-4880-3

ISBN e-knihy 978-80-566-4902-2 (1. zverejnenie, 2025) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-566-4903-9 (1. zverejnenie, 2025) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-566-4901-5 (1. zverejnenie, 2025) (ePDF)

Venujem svojmu skvelému, milovanému Bennettovi.

POZNÁMKA AUTORKY

Niektorí učitelia spomenutí v tomto texte sú skutoční a až na niekoľko výnimiek – ktoré, pevne dúfam, sú evidentné – som sa pokúsila presne prezentovať ich názory. Kniha Dereka Parfita *Dôvody a ľudia* bola naozaj vydaná v roku 1984, čo sa hodí do mojej časovej línie. Aristoteles však nepoužíval termín „nebeský vesmírny červ“, hoci by sa ním dala pekne vizualizovať jeho fyzika. Dielo Michaela Huemera *Existencia je dôkazom nesmrteľnosti* vyšlo v roku 2019, ja však v texte tvrdím, že vyšlo v roku 1960. Je to výtvarná fantázia, tak ako takmer celá táto kniha.

Domnievam sa, že skutočný prívrženiec filozofie pravdepodobne zostane nepochopený ostatnými, ktorí nerozumejú, prečo sa neustále zaoberá smrťou a umieraním. Ved' ak to tak je a on po celý svoj život túžil po smrti, prečo keď príde jeho čas, mal by sa sťažovať na to, čomu sa vždy venoval a po čom túžil?

PLATÓN – FAIDON

Začalo sa to v Cambridgei v októbri počas prvého semestra. Vietor dul, slnko sa skrylo za mraky a Alica Lawová mala v prvý deň vyučovania prednášať študentom o nebezpečenstvách karteziánskeho kúzla na oddelenie tela a mysle, ktoré sa využívalo na opakovanie učiva bez hygienickej prestávky. Namiesto toho sa však rozhodla zachrániť dušu svojho školiteľa z ôsmich kruhov pekla.

Profesor Jacob Grimes zahynul v dôsledku príšernej krvavej nehody. Z istého pohľadu to bolo jej vinou, a tak sa Alica z morálnej povinnosti, ale aj vo vlastnom záujme – lebo okrem profesora

Grimesa neexistoval v odbore analytickej mágie iný predseda komisie a bez predsedu komisie nemohla obhájiť svoju dizertačnú prácu, dokončiť štúdium ani sa úspešne uchádzať o trvalý úväzok v tomto odbore – rozhodla prosiť o jeho návrat do života u kráľa Jamu Milosrdného, vládcu podsvetia.

Nešlo o ľahkú úlohu. Za posledný mesiac sa stala odborníčkou na tartarológiu – doktrínu o existencii pekla –, hoci nepatri-la do jej odboru. Táto doktrína vlastne nebola súčasťou žiadneho vedného odboru, keďže tartarológovia len málokedy prežili a mohli publikovať svoju prácu. Od smrti profesora Grimesa venovala všetok svoj čas čítaniu každej monografie, vedeckej práce či korešpondencie, aké na tému cesty do pekla a návratu späť našla. Celkovo tento výlet absolvoval asi tucet učencov, ktorí prežili a mohli ho pravdivo opísať, no v poslednom storočí ich bolo len zopár. Všetky existujúce zdroje boli do rôznej miery nespoľahlivé a okrem toho nesmierne zložité na preklad. Danteho opis bol natoľko rozpitvaný zlomyseľnými kritikami, že opis udalostí sa v ňom úplne stratil. T. S. Elliot v knihe *Pustatina* síce uviedol dosť detailné opisy krajiny, no dielo obsahovalo toľko odvolávok na autora, že jeho status ako výpoveď dočasného návštevníka pekla bol veľmi otáznny. Orfeove poznámky v archaickej gréčtine boli, podobne ako jeho zvyšné práce, veľmi zničené a Eneas – nuž, to bola čisto rímska propaganda. Bolo možné, že v menej známych jazykoch existovali aj iné opisy, lenže Alica by hľadaním v archívoch strávila desaťročia a financovanie jej projektu by tak dlho nemohlo čakať. Zhodnotenie pokroku jej práce malo byť na konci semestra a bez živého a dýchajúceho školiteľa mohla Alica dúfať prinajlepšom v predĺženie financovania do času, kým sa nepremiestni niekam inam a nenájde si nového školiteľa.

Alica sa však nechcela premiestňovať. Túžila iba po titule z Cambridgeu. A nechcela ani iného školiteľa, želala si iba profesora Jacoba Grimesa, vedúceho katedry, laureáta Nobelovej ceny a dvakrát zvoleného prezidenta Kráľovskej akadémie mágie. Potrebovala odporúčací list, ktorý jej otvorí každé dvere, potrebovala byť navrchu každej kopy žiadostí. A preto sa musela hneď v ten deň vybrať do pekla.

Niekoľkokrát si prekontrolovala zápisy napísané kriedou. Uzavretie kruhu si vždy nechávala na koniec, keď si už bola absolútne istá, že ju vyslovenie zaklínadla, a teda aktivácia pentagramu, neusmrtí. Vždy sa bolo treba uistiť, lebo mágia si vyžaduje presnosť. Uprene zízala na úhladné biele čiary, až sa jej začali zlievať pred očami. Lepšie to už nemôže byť, usúdila. Áno, ľudská myseľ sa môže myliť. Tá jej však bola menej omylná ako väčšina ostatných a zároveň jediná, ktorej mohla veriť.

Chytila kriedu do ruky. Posledný hladký ťah a pentagram bol dokončený.

Zhlboka sa nadýchla a vstúpila doň.

Vedela, že tento čin si vyžiada svoju cenu. Nikto si nemohol len tak bez ujmy cestovať do podsvetia. Ona sa však hneď na začiatku rozhodla tú cenu zaplatiť, lebo z objektívneho hľadiska jej pripadala triviálna. Dúfala len, že to nebude bolieť.

„Čo to robíš?“

Ten hlas hneď spoznala. Ešte prv ako sa otočila, vedela, koho uvidí pri dverách.

Bol to Peter Murdoch – rozopnutý kabát, vykasaná košeľa, taška s vytrčajúcimi papiermi, ktoré sa kedykoľvek mohli rozletieť vo vetre. Alicu vždy rozčuľovalo, ako je možné, že sa Petrovi, ktorý každý deň pôsobil, akoby sa len s námahou vytrepal z posteľe, podarilo stať miláčikom celej katedry. Na druhej strane to nebolo

až také prekvapivé – v akadémii sa rešpektovala disciplína a oceňovalo úsilie, ale najväčší obdiv získavali géniovia, ktorí sa nemuseli veľmi usilovať. Peter Murdoch s vlasmi ako vtáčie hniezdo a kostnatými končatinami, balansujúci na rozheganom bicykli, vyzeral, akoby sa za celý svoj život o nič nesnažil. Jednoducho sa už narodil brilantný a všetky vedomosti mu sudičky naliali rovno do mozgu.

Alica ho neznášala.

„Daj mi pokoj!“ odvrkla.

Peter sa však natlačil do jej kruhu, čo bolo veľmi nezdvorilé. Každý by sa mal najprv spýtať, či môže vstúpiť do pentagramu iného mága. „Viem, čo máš v pláne.“

„To teda nevieš!“

„Vidím Cuov pentagram prenosu so Setiyovými úpravami,“ vyhlásil Peter, čím na Alicu značne zapôsobil, pretože sa len krátko pozrel na zem a navyše z opačnej strany miestnosti. „Na vytvorenie psychického prepojenia na cieľ si použila Rámánudžanov súčet s implikáciami na Casimirov jav. Plus osem čiarok znázorňujúcich osem kruhov.“ Po tvári sa mu rozlial úškrn. „Alica Lawová, ty nezbednica! Pokúšaš sa dostať do pekla!“

„Ak to už vieš, potom si uvedomuješ aj to, že je tu miesto len pre jedného!“ odsekla Alica.

Peter si kľakol, posunul si okuliare na koreň nosa a vlastnou kriedou rýchlo urobil do pentagramu malé úpravy. Aj to bolo totálne nezdvorilé – každý by sa mal najprv spýtať, či môže upraviť prácu iného učenca. Lenže pre Petra Murdocha normy správania neplatili. Peter sa v živote pohyboval s nevšímavosťou, ktorú takisto ospravedlňovala iba jeho geniálna myseľ. Alica na vlastné oči videla, ako Peter pri stole obliel čokoládovým sirupom taláre členov vedenia školy a namiesto pokarhania si vyslúžil len potľapkanie

po pleci a smiech. Keď Peter pri rečovom prejave hmkal, pokladalo sa to za milé. Alica naproti tomu raz strávila takmer celú večeru na toalete, kde sa upokojovala dýchaním pomedzi prsty, lebo nechtiac prevrhla košík s chlebom na zem.

„A z jedného sú dvaja.“ Peter luskol prstami. „Abrakadabra, a už je miesto aj pre mňa!“

Alica skontrolovala jeho zápis a sklamaná musela uznať, že je dokonalý. Bola by radšej, keby urobil nejakú chybu, pre ktorú by prišiel napríklad o ruku. A úplne najradšej by bola, keby vzápätí nevyhlásil: „Idem s tebou.“

„Nie, nejdeš.“

Peter Murdoch bol zo všetkých ľudí z cambridgeskej Katedry analytickej mágie ten posledný, s kým by sa chcela vybrať do záhrobia. Ten dokonalý, múdry, neskutočne otravný Peter, ktorý získal najvýznamnejšie ceny katedry vo všetkých disciplínach – najlepšia vedecká práca prvého ročníka, najlepšia vedecká práca druhého ročníka, medaily dekana za logiku a matematiku (čo pre Alicu boli najhoršie predmety, no aj v tých bola oceňovaná, až kým neprišla do Cambridgeu). Peter bol potomkom rodiny akademikov – narodil sa fyzikovi a biologičke, čo značilo, že v slonovinovej veži vyletel do výšok ešte skôr, než začal chodiť. Peter už vlastnil všetko to najlepšie na svete a nepotreboval odporúčací list od profesora Grimesa, aby dostal prácu.

Najhoršie zo všetkého bolo, že Peter bol ešte aj neodolateľne milý. Vždy mal na tvári podmanivý úsmev, vždy ponúkal kolegom pomoc pri lúštení hádaniek spojených s výskumom, na seminároch sa každého pýtal, aký mal víkend, hoci dobre vedel, že sa trápili nad analýzami, ktoré on zvládol počas spánku. Peter sa nikdy nechvastal ani nevyvyšoval, bol jednoducho lepší bez vlastného pričinenia, a to ostatným stačilo, aby sa pri ňom cítili ešte horšie.

Nie, Alica chcela svoj problém vyriešiť sama. Nepotrebovala, aby jej Peter Murdoch po celý čas pozeral ponad plece či zdokonaľoval jej pentagramy len preto, že chcel pomôcť. A už vôbec sa s ním nemienila deliť o zásluhy, keď sa aj s dušou profesora Grimesa bezpečne vráti späť.

„V pekle sa budeš cítiť sama,“ zdôvodňoval. „Bude ti chýbať spoločnosť.“

„Počula som, že v pekle sú aj iní.“

„Veľmi smiešne, haha. Priznaj si, že prinajmenšom budeš potrebovať pomoc pri nosení zásob.“

Alica si vložila do ruksaku novú bezodnú fľašu (čarovnú fľašu na vodu, ktorá sa nevyprázdni ani po týždňoch) a elfský chlebič Lembas (suché nutričné krajce tvrdé ako lepenka, obľúbené medzi vysokoškolákmi, lebo sa dali rýchlo zjesť a nasýtili aj na niekoľko hodín). Chlebič nebol čarovný, bol to iba proteín extrahovaný z arašidov skombinovaný s nekresťanským množstvom cukru. Okrem toho mala v ruksaku baterky, jódovú tinktúru, zápalky, lano, obvazy a izotermickú fóliu. Zabalila si aj čisto nový balíček kriedy značky Barkles a všetky možné mapy pekla, aké v univerzitnej knižnici našla, starostlivo skopírované a v obaloch vložené do šanónu. (Aj keď v každej bola použitá iná topografia – Alica si však povedala, že vhodnú mapu si vyberie, až keď tam dorazí.) V ruksaku sa nachádzal ešte nôž s vystreľovacou čepeľou a dva ostré lovecké nože. A pre prípad, že by sa niekedy večer nudila, vzala si aj knihu od Prousta. Nikdy predtým sa k žiadnemu z jeho románov nedostala, ale pod vplyvom Cambridgeu sa zmenila a chcela si ho prečítať. Povedala si, že peklo je vhodné miesto, kde s tým začať. „Som dobre pripravená.“

„Budeš však potrebovať pomoc pri prechádzaní jednotlivými kruhmi,“ ďalej vysvetľoval Peter. „Z hľadiska metafyziky je peklo

veľmi zložitú. Anscombová tvrdí, že neustále zmeny v orientácii v priestore...“

Alica vyvrátila oči dohora a prerušila ho: „Prosím ťa, nesnaž sa mi naznačiť, že nie som dosť múdra, aby som sa dostala do pekla.“

„Máš pri sebe výtlačok *Clearyho šablón*?“

„Samozrejme.“ Alica by na ne predsa nezabudla. Nikdy na nič nezabúdala.

„A urobila si si krížovú kontrolu všetkých dvanástich verzií Orfeovej cesty?“

„Prešla som si aj Orfeu, veď logicky treba začať s ním...“

„Vieš, ako prejsť cez rieku Léthé?“

„Murdoch, prosím ťa!“

„Vieš, ako skrotiť Kerberosa?“

Alica zaváhala. Vedela, že toto je možná prekážka. Upozornenie na Kerberosa zachytila v liste od Danteho Bernardovi Canacciovi, no v žiadnom inom materiáli o ňom nenašla čo i len zmienku a jediná kniha, v ktorej by sa mohol spomínať – Vandickovo dielo *Dante a skutočné peklo* –, v knižnici chýbala.

Vlastne viaceré knihy, ktoré potrebovala, v posledných mesiacoch mizli z knižnice. Často boli vybrané práve v dané ráno predtým, ako do nej vošla. Napríklad všetky preklady Eneidy. Alebo všetky stredoveké štúdie o Lazarovi. Akoby sa cez regály prehnal nejaký duch predvídajúci každú zmenu v jej projekte.

Až vtedy si uvedomila, kto si ich požičiaval. „To si bol ty!“

„Áno, robil som si prieskum o tom istom,“ priznal Peter. „Alica, obidvaja sme príliš ďaleko v svojich výskumoch. Naše dizertačné práce nemá kto konzultovať, lebo nikto nie je dostatočne múdry. A profesor nás ešte veľa nenaučil. Musíme ho priviesť späť. Dve hlavy zvládnu viac.“

Alica sa neubránila smiechu. Každé prázdne miesto v regáli, každý chýbajúci kúsok záhady, to všetko mal po celý čas na svedomí Peter.

„Tak mi povedz, ako skrotiť Kerberosu.“

„Dobrý pokus, Lawová.“ Peter ju zľahka šťuchol do pleca. „Veď to priznaj. Sama vieš, že spolu sme lepši.“

Toto si mohol odpustiť, povedala si v duchu Alica.

Vedela, že to nemyslí vážne, pretože to jednoducho nebola pravda. Už vyše roka to tak nebolo, lebo Peter sa tak rozhodol. Veľmi dobre si to pamätala. Prečo sa teda správa tak nenútene a neuvážene vyberá slová, akoby ešte vždy boli prváci chichotajúci sa v labáku, akoby sa odvtedy nič nestalo?

Bol to však Petrov bežný spôsob správania. Bol taký ku každému. Prijemný, veselý, no len čo ste sa pokúsili priblížiť, postavil si pred seba múr.

Mala teda len dve voľby, obidve rovnako zlé. Buď nepostačujúce vedomosti, alebo Peter. Mohla by si ešte požičať relevantné knihy – Peter bol otravný, ale zdroje vždy vrátil – a naštudovať si všetko sama. Lenže jej štipendium sa krátilo a v pivnici sa rozkladali pozostatky... Skrátka, nebol na to čas.

„Tak dobre,“ súhlasila. „Dúfam, že si si priniesol kriedu.“

„Dva balíčky značky Shropley's,“ pochválil sa šťastne.

Vedela, že používa túto značku, a podľa nej to nebol dobrý výber. Ale aspoň sa s ním nebude musieť deliť o svoj.

Položila si ruksak k nohám a skontrolovala, či z pentagramu netrčí ani jeden popruh. „Ostáva nám už len zaklínadlo. Pripravený?“

„Počkaj,“ zastavil ju Peter. „Vieš, aká je cena za zostup do pekla, áno?“

Samozrejme, že to vedela. Preto učenci len málokedy zostupovali do pekla. Nie preto, že by dostať sa tam bolo také ťažké. Stačilo

len vyhrabať všetky správne dôkazy a spracovať ich. Hlavným dôvodom bolo, že výlet do záhrobia sotva stál za tú cenu.

„Polovica dĺžky života, ktorá mi zostáva,“ odpovedala Alica. Vstúpiť do pekla znamenalo porušiť hranice medzi dvoma svetmi a na to bolo treba organickú energiu, ktorú sa nedalo získať iba z kriedy. „Prídem asi o tridsať rokov. Viem to.“

Nemožno však povedať, že by svoj výber dlho zvažovala. Chcela by promovovať, rozbehnúť úžasný výskum a zomrieť ovenčená slávou? Alebo by radšej dožila až do konca prirodzenej dĺžky života a skončila sivovlasá, slintajúca, upadajúca do zabudnutia a umárajúca sa ľútosťou nad tým, čo nestihla? Veď aj Achilles si zvolil smrť v boji. Emeritných profesorov, ktorých občas vídala na recepcii katedry, pokladala za úbohé afatické rekvizity a starobu za neatraktívnu perspektívu. Vedela, že z jej rozhodnutia by hocikto mimo akademickej pôdy bol zhrozený. Lenže nikto mimo akademickej pôdy ju nemohol pochopiť. Za pozíciu profesorky by obetovala aj prvorodené dieťa alebo si nechala odseknúť končatinu. Vzdať sa všetkého, len aby jej zostal rozum, len aby mohla myslieť.

„Túžim sa venovať mágii,“ vyhlásila. „Nič iné som v živote nechcela.“

„Viem,“ povedal Peter. „Aj ja. A... potrebujem ísť s tebou. Jednoducho musím.“

Nastalo napäté ticho. Alica zvažovala, či mu položí ďalšiu otázku, ktorá ju svrbela na jazyku, no vedela, že Peter aj tak neodpovie. Keď prišlo na osobné záležitosti, Peter sa zmenil na kameň a ľahko sa skryl za milý úsmev.

„Takže sme dohodnutí.“ Peter si odkašľal a pokračoval: „Vezmem si časť zaklínadla v latinčine a ty môžeš pokračovať v gréčtine a čínštine.“ Pozrel dolu na kúsok textu vedľa pravého palca na svojej nohe. „Povedz, prečo si to nenapísala v sanskrite?“

„Neovládám ho tak plynule,“ nahnevane odsekla Alica. To je celý Peter! Povýšenecký, hoci si zdanlivo len pýta vysvetlenie. „Všetky odkazy na budhistické sútry som preto napísala v klasickej čínštine.“

„Aha.“ Peter zahmkal a pokračoval: „Malo by to fungovať, ak si si istá.“

Alica prevrátila oči. „Narátam do troch a začneme.“

„V poriadku.“

Odrátala tri a začali odriekať zaklínadlo.

HROZNÁ TRAGICKÁ SMŤ PROFESORA Jacoba Grimesa sa dala predvídať a dalo sa jej zabrániť. A hoci to nikto nevedel, zavinila ju Alica.

Cvičenie toho osudného dňa nebolo o nič riskantnejšie ani extrémnejšie ako tisícky rutinných pokusov, ktoré profesor Grimes v laboratóriu vykonával celé desaťročia. Počas neho iba rekapituloval niektoré základné princípy danej teórie citované v novom článku, ktorý mu mal vyjsť v časopise *Arcana*, špičkovom periodiku v ich vednej disciplíne. Všetky postupy boli absolútne rutinné a o nič nebezpečnejšie ako jazda na bicykli – pravdaže za predpokladu, že si každý dvakrát prekontroloval svoj pentagram. Pokusy na úrovni vysokoškolského študenta.

Lenže profesor Grimes si svoj pentagram neskontroloval. V kariére dosiahol štádium, keď takúto podradnú prácu nechával na svojich študentov. Jeho dni vyplňalo seriózne a hlboké premýšľanie. Hľadel ponad hory a do oblakov, kde nachádzal pravdu, a potom schádzal dolu a formuloval vyhlásenia ako Mojžiš schádzajúci z hory Sinaj, z ktorých jeho podriadení následne vytýkali detaily. Nevenoval sa už aritmetike ani prekladom a bolo pod jeho úroveň kľáčať a kontrolovať čiary nakreslené kriedou, namáhať si oči alebo chrbát.

Človek by si povedal, že je nerozvážne, možno aj hlúpe, aby mág zveril svoj život do rúk zle platených a prepracovaných študentov. Lenže po prvé, doktorandi profesora Grimesa boli najlepší na svete. A po druhé, najnebezpečnejšie chyby v pentagrame vedeli identifikovať aj študenti na najnižšie hodnotených amerických univerzitách. A toto bol predsa Cambridge. Po toľkých rokoch praxe hociktorému kompetentnému učencovi každá chyba udrela do očí ako červený výkričník: medzery vo vonkajších kruhoch, nesprávne napísané slová, chybné ekvivalencie, zátvorky, ktoré zostali otvorené. Vedel to urobiť hocikto pri zdravom rozume.

Lenže Alica toho dňa nebola celkom pri zmysloch.

Áno, bola slabo platená a prepracovaná, lenže tento stav bol medzi študentmi bežný a nikomu až tak neprekážal. Alica sa však poriadne nevyspala celé tri mesiace a vypila toľko káv, že pred očami sa jej mihotalo a krieda sa jej triasla v ruke. Mala pocit, že jej telo nemá v materiálnom svete určené žiadne hranice a že keby sa prestala držať pokope, rozpustila by sa ako cukor v čaji. Nebola v stave pracovať, a to už dosť dlhý čas. Potrebovala poriadne dlhú dovolenku a potom sa nechať zavrieť do nejakého vzdialeného prímorského rezortu.

Vymeškať laboratórne cvičenia však bolo jednoducho nemožné. Od minulého roka ju profesor Grimes už nežiadal, aby mu asistovala pri vedeckej práci, a hoci táto práca bola pre ňu podradná a spoluautorstvo neprichádzalo do úvahy, Alica sa zúfalo usilovala opäť sa dostať do jeho priazne.

Byť unavený na odpadnutie bol navyše štandardný stav. Jednoducho sa očakávalo, že pomocou kombinácie silnej kávy s elfským chlebom sa človek predrel až po splnenie všetkých termínov a potom mohol bez následkov upadnúť do nekonečnej kómy.

Alica väčšinu svojich vysokoškolských štúdií prežila v tomto stave a nebolo to až také zlé.

V to popoludnie však bola nazlostená, rozčarovaná a zmätená a v tomto stave frustrácie a zúrivosti sa strhávala už pri zvuku profesorovho hlasu. Vnímať jeho fyzickú blízkosť, vidieť, ako sa pohybuje, kľáčať v jeho tieni, to všetko jej spôsobovalo ťažkosti s dychom. V krátkych okamihoch, keď sa im stretli pohľady, dokonca prestala dýchať a zdalo sa jej, že zomrie.

Za takých okolností bolo veľmi ťažké sústrediť sa.

A preto keď kreslila pentagramy, neuzavrela niektoré potrebné slučky, čo bolo v tejto činnosti životne dôležité. Pri vyslovení zaklínadiel sa totiž aktivovala živo-neživá energia kriedového prášku, ktorá mala explozívne účinky, ak sa nezadržala v definovanom priestore. Aj úplne najmenšia medzera mohla spôsobiť katastrofu. Malé medzierky boli vlastne oveľa horšie, pretože sa do nich koncentrovala všetka energia, čo malo hrozné následky. Preto každý po nakreslení pentagramu vykonal takzvaný mravčí test, ktorý spočíval v ťahaní hrotu ceruzky z jedného bodu pozdĺž celej línie kresby, aby bolo isté, že keby po nej išiel mravec, mohol by cestu prejsť bez prerušenia.

Alica však mravčí test neurobila.

Vlastne sa ani neobťažovala zabezpečiť, aby telo profesora Grimesa ostalo neporušené.

Takáto chyba mala za následok koniec kariéry. To by sa aj stalo, keby Alicino meno figurovalo v laboratórnych záznamoch alebo keby sa oficiálne vedelo, že profesorovi asistovala. Nasledovalo by vyšetrovanie, vypočúvali by ju pred vedením katedry, donútili bolestivo detailne opísať každý svoj omyl a potom by sa rozhodovali, či išlo o zabitie alebo len ohrozenie z nedbanlivosti. Prišla by o štipendium, vykopli by ju z programu, nasledoval by výsluch Kráľovskou

akadémiou a zákaz štúdia či praktizovania mágie v každej inštitúcii na svete, dokonca aj v tých podradných a neakreditovaných v zá-morí. A to všetko za predpokladu, že by nakoniec nešla do väzenia.

Profesor Grimes však všeobecne svojim študentom neprizná-val žiadne zásluhy za účasť na jeho experimentoch. Oficiálne teda nikto nevedel, že v deň nehody profesora Grimesa s ním bol v la-boratóriu aj niekto iný. Nikto nevidel, ako do pentagramu vtrhol mohutný víchor z nekonečnej dimenzie, ako profesorovi vyskočili z jamôk očné buľvy a vzápätí úplne vypadli ako bobule hrozna, ako sa mu črevá vyliali z tela a omotali okolo neho ako švihadlo, keď sa cezeň skáče vajíčko, ani ako otvoril ústa v nemom výkri-ku. Nikto nevidel, ako sa Grimesovo telo otočilo dolu hlavou a sedemkrát zakrútilo a ako sa odhalené orgány zavlnili a roz-leteli všetkými smermi, ofrkajúc všetko naokolo krvou, kúskami kostí a vnútorností. Nikto nevidel, ako sa jeho mozog prilepil na tabuľu a kúsok ozubenej čeľuste čľupol do šálky s popolud-ňajším čajom.

A nikto nevidel ani to, ako sa Alica vyzliekla donaha, vydrhla dočista v laboratórnej sprche, spálila oblečenie v peci a vybehla von zadným vchodom, oblečená v rezervných šatách z ruksaku, ktorý mala vždy pripravený v labáku. Nikto ju nevidel bežať v skorých ranných hodinách krížom cez kampus do izby na internáte, kde sa druhýkrát osprchovala a striedavo vracala a plakala, až kým od vy-čerpania nezaspala.

O smrti profesora Grimesa sa všetci prvýkrát dopočuli až na druhý deň ráno od kričiaceho školníka.

Dovtedy už pentagram zničili kúsky jeho tela a všetky ťahy kriedou zaliala krv, takže nikto nevedel presne určiť, čo sa vlast-ne stalo. Kúsok čohosi, čo neskôr identifikovali ako profesorovu pečeň, dopadol presne na tú časť vonkajšieho kruhu, ktorú Alica

zabrala. Záver znel, že to bola strašná nehoda, aká sa mohla prihodiť len najtrúfalejšiemu mysliteľovi jeho čias, a tým sa vyšetrovanie skončilo.

Univerzitným upratovacím službám sa podarilo pozbierať zvyšky telesných pozostatkov do vedra a potom ich uložiť do truhly. Univerzita zorganizovala pohreb a katedra na týždeň vyhlásila smútok. Počas tohto týždňa prinútili všetkých študentov a zamestnancov fakulty chodiť na povinné semináre o bezpečnosti pod vedením kolegov z Oxfordu, ktorí rôznymi posmešnými poznámkami naznačovali, že oni by nikdy nedopustili, aby sa ich výskumný pracovník vyhodil v laboratóriu do vzduchu. Menovku profesora Grimesa odstránili z dverí jeho kancelárie a jeho seminár prideliť neborákovi doktorandovi, ktorý materiálom rozumel menej ako študenti. V miestnych novinách vyšiel článok o tom, akou ťažkou stratou je profesorova smrť pre Cambridge, vedu a pre celý svet. A potom sa leto skončilo a každý ďalej žil svoj život. Okrem Alice.

Mohla zostať ticho a pokračovať v štúdiu. Univerzita by ju podporovala až do jeho konca. Cambridgeská Katedra analytickej mágie bola veľmi hrdá na vysoký počet svojich absolventov a Alicu by dotlačila až do promócie, hoci by ju aj musela na niekoľko rokov požičať konkurentom v Oxforde.

Profesor Grimes bol však najvplyvnejším analytickým mágom v Anglicku a možno aj na celom svete. Polovicu vedenia katedry tvorili jeho blízki priatelia a druhá polovica sa ho tak bála, že urobila všetko, čo povedal. Všetci poslucháči, ktorým Grimes robil školiteľa, sa dostali na dobré pozície v projektoch najvyššej úrovne – samozrejme tí, ktorí doštudovali. Jeden odporúčací list od profesora Grimesa zabezpečil prácu hocikde, kde o ňu absolvent požiadal.

V akadémii však boli dobré pozície zriedkavo voľné. A Alica po takejto práci veľmi túžila. Ináč nevedela, čo by robila. Celý život sa pripravovala len na toto jediné, a keby to nemohla robiť, nemala by dôvod žiť.

Takže nasledujúce ráno po smrti profesora Grimesa, keď našli zvyšky jeho tela a rozvírená hladina sa upokojila, začala Alica hľadať cesty do pekla.

PETROV HLAS BOL NA ODRIEKANIE zaklínadla ako stvorený. To na ňom Alica neznášala – ako vždy zoslabla, keď počula jeho hlas. V porovnaní s jeho vychudnutou postavou znel ešte neprimeranejšie. Aké nespravodlivé, že z takého zarasteného husieho krku vychádzal taký mohutný zvuk! Vo vedeckých časopisoch z času na čas vychádzali úvahy, prečo je v oblasti mágie vhodnejší mužský hlas, a ako dôvody sa menovali jeho rozsah, hĺbka či stabilita, čo vždy vyvolalo veľký rozruch a jedovaté reakcie zo strany ženských spolkov v mágii a následné ospravedlňujúce vyhlásenia redakčných rád. Napriek tomu sa nikomu nepodarilo presvedčivo dokázať, že takéto štúdie sú nepravdivé. Alica sa tiež domnievala, že tieto časopisy majú pravdu, a v danej chvíli tomu bola rada. Petrovo sebavedomie posilnilo aj jej sebaistotu a nevdojak sa nechala zväbiť jeho príjemným a upokojujúcim bručaním.

„Cieľ je definovaný ako profesor Jacob Grimes,“ recitovali jednohlasne. „Destinácia je definovaná ako pekel alebo záhrobie, alebo osem kruhov, alebo doména kráľa Jamu Milosrdného.“

Dokončili zaklínadlo a nič sa nedialo. Prešla sekunda, potom ďalšie. Následne na miestnosť sadol ľadový chlad, plazivá zima, ktorá sa šírila neznámo odkiaľ a prenikala až do kostí. Alica sa striasla.

„Chytím ťa za ruku?“ Peter natrčil dľaň.

Plesla mu po nej. „Ale choď!“

„Prepáč.“ Petrova ruka chvíľu zmeravela vo vzduchu, potom ju stiahol a Alica si oneskorene uvedomila, že asi chcel, aby ona držala jeho.

Avšak už na to nebol čas. Z čiar namaľovaných kriedou sa zdvihlo biele svetlo a vyformovalo okolo nich valec. Laboratórium zmizlo, bolo počuť silné hrmenie. Alica sa načiahla za Petrovým ramenom – len aby nestratila rovnováhu, pravdaže –, no zem sa začala mocne triasť a Alica spadla na zadok. Chvíľu vôbec nič nevidela a pre ohlušujúce hrmenie ani nepočula. Cítila silný tlak na hrudi, a hoci to nebolelo, mala dojem, akoby sa nejaký duch načiahol a pomedzi rebrá jej vytrhol srdce. Tlak bol taký neznesiteľný, že nemohla dýchať. Skrútila sa do kľbka dúfajúc, že nevypadla z pentagramu. Hrmenie ešte zosilnelo a svetlo zjasnelo, až bolo oslepujúco biele a páľilo ju cez zavreté viečka. V mysli sa jej objavovali vízie apokalypsy – oceány krvi pod jazykmi plameňov, planéty rútiace sa do čiernych dier – a na krátky, ale hrozivý moment sa stratila v erupcii a zabudla, kto je...

Rýchlo si pripomínala základné informácie o sebe.

Som Alica Lawová, som doktorandka na Cambridgei, študujem analytickú mágiu...

Svetlo zoslablo, hrmenie utíchlo.

Alica zažmurkala a obzrela si ruky. Nebolo jej nič, cítila sa dobre. Pleť mala pokrytú tenkou vrstvou popola, akoby bola zafarbená nasivo, ale dalo sa to ľahko oprášiť. Poklepkala sa po hrudi – aj srdce bolo na mieste. Končatiny mala neporušené a vnútornosť pekne uložené v útrobach. Ak aj zaplatila nejakú cenu, necítila to. Cítila iba mohutnú, divokú radosť. Funguje to, podarilo sa to! Hodiny výskumu, kopec kriedy, čarovné slová sklbené dokopy. Zaslúžila si to tvrdou prácou, dosiahla zázrak.

Peter sa postavil a rozkašľal sa. Odhrnul si z očí chumáč vlasov pokrytý prachom a vyhlásil: „Takže toto je peklo.“

Alica sa udivene obzerala dookola. Okolo nich sa rozprestierali sivé polia, nekonečné pláne pod tmavočervenou oblohou. Slnko – bolo to ich slnko, jeho tieň či dvojník? – sťažka viselo nízko nad horizontom a vyžarovalo matné svetlo. Alica sa zhlboka nadýchla. Priniesla si plátenné rúško na ústa pre prípad, že by sa vzduch nedal dýchať. Vo Virgíliovej Eneide dali Gréci peklu meno Aornos – „miesto bez vtákov“ –, pretože pre hustý a páchnuci vzduch tam nemohli lietať. Tu však vzduch nepáchol ničím, bolo v ňom cítiť len prach a bol mrazivo chladný. Očakávala zmučené výkriky a pach síry, no zdalo sa, že americkí teológovia to asi trochu prehánali. Z pohľadu meteorológa peklo nevyzeralo o nič horšie ako jar v Anglicku.

Prehodila si ruksak cez plecia. V diaľke sa týčila nejasná tmavá masa, kde, ako predpokladala, sa nachádzala Asfodelova lúka.

„Si v poriadku?“ spýtal sa Peter.

„Nikdy mi nebolo lepšie.“ Alica vystúpila z pentagramu. „Ideme?“

O mági

Mágia, tá najzáhadnejšia a najnevypočítateľnejšia vedná disciplína, obdivovaná pre svoju moc a vysmievaná pre svoju frivolnosť, je, stručne povedané, iba klamanie o svete.

To, čo mágovia pradávných civilizácií zistili vďaka náhode a vynaliezavosti a čo anglickí filozofi a mudrci od osemnásteho storočia uzákonili do euro-amerického prijatého kánonu, bolo, že prirodzené zákony fungovania sveta sú stanovené, no labilné. Dajú sa celkom šikovne prekrútiť. Na krátky čas, keď sa nepravdy spriadli do správnej siete, ich dokonca bolo možné zahmlieť a pozastaviť. Fungovali na to jazykové triky aj logické rébusy. Stačilo si proste nájsť zopár predpokladov, ktoré, hoci len na zlomok sekundy, spôsobili, že svet vyzeral ináč, než aký v skutočnosti bol. O zvyšok sa už postarala krieda a pozostatky živo-neživej magickej energie z rozdrobených mušlí morských živočíchov, ktoré vyhynuli pred miliónmi rokov.

Mágia veľmi pokročila od primitívnych rituálov, o ktorých svedčí napríklad kriedový obrazec pri Uffingtone, a rozšírila

sa o rôzne pompézne vedľajšie odbory, ktoré v skutočnosti vôbec nie sú spojené s kriedou, lež so všetkými možnými tajomnými predmetmi, hypnotickou hudbou a vizuálnymi ilúziami. Teraz je možné študovať archeológiu mágie, históriu mágie, hudbu mágie a tak ďalej, a tak ďalej. V Amerike boli v móde vizuálne ilúzie a veľkolepé zábavné vystúpenia. V Európe sa zasa nadchýnali nad postmodernou či postštrukturalistickou mágiou, ktoré obsahovali množstvo zaklínadiel účinkujúcich presne opačne, ako chceli tí, čo ich vymysleli, a zaklínadiel, ktoré neúčinkovali vôbec, a považovali to za významný posun. Najlepšia mágia sa však vyučovala a praktizovala v Cambridgei a dobrý, tradicionalistický Cambridge sa venoval tomu najpodstatnejšiemu základu tejto disciplíny: analytickej mágii – kriede, zemskému povrchu a paradoxu.

Paradox je v mágii rozhodujúcim prvkom. Slovo paradox sa skladá z dvoch gréckych slov: Para, čo znamená proti, a doxa, čo znamená viera. Úlohou mágie je vzdorovať, spochybňovať alebo aspoň podkopať vieru. Mágia vyhráva, keď zaseje zmätok a pochybnosti. Mágia sa vysmieva fyzike a doháňa ju k slzám.

Vezmime si napríklad paradox kopy. Predstavme si kopu piesku. Je to veľmi jednoduché. Keď odoberieme jedno zrnko piesku, kopa sa nijako nezmenší. Ani keď odoberieme dve zrnká. Mohli by sme pri kope celé hodiny sedieť s pinzetou v ruke, aj tak by sme ju nezmenšili. A čo keď odoberieme tisíc zrníek? Milión? Presne koľko zrníek piesku by sme museli odobrať, aby z kopy nezostalo nič? Keď si sadneme a pinzetou začneme z piesku odoberať po jednom zrnku, kedy presne nastane ten moment, keď sa nám podarí odstrániť celú kopu? Tento moment nevie určiť nikto. Ak je rozdiel medzi kopou a kopou mínus jeden nepatrný, ako možno pretvoriť kopu na nekopu?

Každý vie, čo je kopa piesku. Spoznáme ju napohľad. A vieme aj to, že ak z kopy budeme lopatou odhadzovať veľké množstvá piesku, raz sa dostaneme do bodu, keď z kopy nezostane nič.

Lenže to všetko v tej chvíli, keď nám niekto vysvetľuje princíp tohto paradoxu, nevieme. V tom momente si myslíme, že je to pravda – zbaviť sa kopy je naozaj nemožné. Z neustáleho opakovania slova kopa asi napokon budeme natoľko unavení, že princíp nepochopíme.

Zmätok, pochybnosti... Vtedy sa svet akoby žmurknutím oka na sekundu zastaví a z kopy prestane ubúdať.

Práve táto sekunda zlákala Alicu do vedného odboru mágie. V prvom ročníku na vysokej škole mávala hodinu Úvod do logiky. V priebehu druhého týždňa im predviedli, ako pôsobí mágia. Doktorand z inej fakulty sa postavil pred prednáškovú sálu a okolo malej kôpky piesku na stole nakreslil kriedou kruh. „Pozrite sa,“ povedal, načiahal sa a odobral za plnú hrst piesku. Potom to niekoľkokrát zopakoval. Celú triedu vyzval postaviť sa do radu a jeden po druhom rukami odoberať piesok. Skúšali to, ale nedarilo sa im. Vždy keď odtiahli ruku z kruhu, priestor okolo kopy sa rozmazal a kopa piesku sa vôbec nezmenšovala.

Alica pozorovala piesok, ako sa jej presýpa pomedzi prsty, a vtom sa jej niečo pohlo v hrudi.

Spočiatku sa nemohla nadýchnuť. To je ten pravý zázrak! Takto Ježiš zmenil päť bochníkov chleba a dve ryby na nekonečné zásoby jedla. Všetky vedné disciplíny, ktoré dovtedy pokladala za svoj hlavný predmet záujmu – matematika, fyzika, medicína, dejiny –, stratili svoj význam a odrazu boli nepodstatné. Načo by mala študovať nemenné pravdy, keď z nich pravda práve vystúpila? Cítila to vtedy a cíti to aj dnes – tú bázeň, z ktorej až zvieria žalúdok, úžasnú radosť dieťaťa v cirkuse, ktoré práve

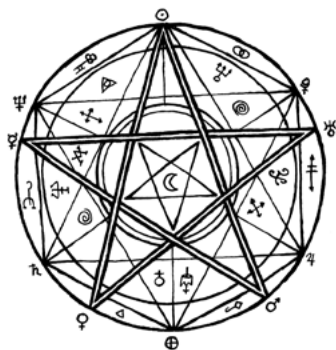
videlo zmiznúť králika. Tento pocit v nej pretrváva aj po rokoch štúdia. Máme istý obraz o svete a zrazu zistíme, že všetko je ináč. Jeden sa môže stať nulou alebo sa z jedného môžu stať dvaja. Jedno žmurknutie oka, a overený fakt zrazu neplatí. Keby sa nám svet raz prispôbil, koľkokrát by sme potom chceli, aby tancoval podľa toho, ako pískame?

Všetci ostatní žili v skostnatenom svete a jednoducho prijali pravidlá, ktoré im boli určené. Pohybovali sa v uzavretom priestore a zaujímalo ich len vymedzovanie vlastných limitov. Mágovia však žili vo vzduchu, tancovali na pomyselných schodiskách nápadov. To, že vedeli, že keď ich svet začne nudiť, môžu iba lusknúť prstami a znovu sa ocitnú v štádiu voľného pádu, bolo pre nich zdrojom nekonečného opojenia.

Stačilo iba klamať a veriť, že platnosť všetkých pravidiel sa dá napriek dôkazom o opaku pozastaviť. Udržiavať si v hlave istý názor a iba silou vlastnej vôle sa presvedčiť, že všetko ostatné je nesprávne. Jednoducho vidieť svet taký, aký v skutočnosti nie je.

Alica sa v priebehu štúdia v tejto schopnosti celkom zdokonalila. Zažili to všetci skúsení mágovia. Úspech v tomto odbore si vyžadoval silnú a jednostrannú schopnosť sebaklamu. Alica dokázala prevrátiť svoj svet naruby a z ničoho vytvoriť základy viery. Bola presvedčená, že konečné množstvá sa nikdy nevyčerpajú, že čas možno zvrátiť a hocijakú škodu možno napraviť. Verila, že akademická obec je meritokracia a že tvrdá práca je sama osebe odmenou. Verila, že malichernosti na katedre sa jej netýkajú, pokiaľ bude držať sklonenú hlavu a nesťažovať sa. Že profesori na nich kričia, ponížujú ich a zneužívajú ich prácu, pretože im na študentoch záleží. A najväčšmi verila tomu, že napriek kopicim sa symptómom je úplne zdravá, všetko okolo nej je v pohode, že nepotrebuje pomoc a stačí len zovrieť pery a ísť si za svojím.

*Všetkému tomu verila celou svojou myslou, s rovnakým
oduševnením, aké treba na to, aby sa kopa piesku nikdy neminula.
Nemala na výber. A bola to vlastne nevyhnutná príprava na
všetko, čo nasledovalo potom.*

Priamo pred nimi sa rozprestieralo peklo. Alicia s Petrom kráčali bok po boku po piesku, ktorý bol taký jemný, že v ňom takmer nezostávali ich stopy. Akoby ich piesok sám zámerne zotieral. Keď sa Alicia obzrela, videla sotva rozoznateľné línie svojich stôp, a keď sa po troch krokoch obzrela znovu, už nebolo vidieť nič. Akoby pekelná krajina odolávala zmenám. Kdekoľvek sa Alicia pozrela, nevidela žiadne záchytné body – žiadne vrchy, pobrežia ani oblaky veštiace búrku. Snažila sa nedať sa tým znervózniť. Čítala predsa, že peklo je nestále a pohyblivé územie a jeho záchytné body sú len koncepčné, nie fixné. Vtedy celkom nerozumela, čo to znamená, no v zmysle vedeckej konvencie si to vysvetlila takto: *Peklo sa ti odhalí v takom obraze, aký si samo vyberie.*

V tej chvíli si peklo vybralo zvlnené piesočné duny.

Alici chýbali slnečné lúče. Oči si pomaly privykli na tlmené svetlo, hoci ju boleli od zaostrovania. Pošúchala si sluchy a dúfala, že si na to nekončiace sa šero zvykne.

Asi po dvadsiatich minútach prešli popod most. Najprv to len počuli, až neskôr uvideli – vravu nad hlavami, hlasy, ktoré jej pripadali známe. Pozrela hore a na oblohe uvidela zrkadlový obraz Cambridgeu, školský areál obrátený dolu hlavou, chvejúci sa a priesvitný, akoby premietaný cez statické káblové pripojenie. Videla park Jesus Green, ulicu Sidney Street aj malé kľukaté aleje medzi fakultami St. John's a Trinity. Videla doktorandov na bicykloch kľučkovať pomedzi autá i tmavé skupinky ľudí pohybujúce sa rýchlo z jednej budovy do druhej. A študentov v nových, ešte pokrčených plášťoch, ktoré sa im plietli pomedzi nohy.

Takže toto je vyhlíadkový pavilón, pomyslela si. Alica o ňom čítala v Penhaligonovej knihe *Základné čítanie o unitárskom pekle* a neskôr si tieto informácie potvrdila aj v prastarých čínskych zdrojoch. Bol to most, ktorým prechádzali všetky duše, predtým ako nadobro vstúpili do záhrobia. Hraničný bod medzi svetom živých a svetom mŕtvych, kde tí na jednej strane mohli nakrátko zazrieť tých na strane druhej.

Alica dostala nápad. Prižmúrila oči, vyslala svoje myšlienky do zrkadlového obrazu Cambridgeu a podarilo sa jej priblížiť si jeho interiér. Tunelom prešla do laboratória číslo sedem, kde zostal jej a Petrov pentagram. Písmo v ňom bolo rozmazané a čiastočne zotreté vetrom, ktorý vial z hranice medzi dvoma svetmi. Uvidela svojich dvoch kolegov – Belindu a Micheleho – bojazlivo postávať pri dverách, obzerať sa naokolo a pomaly si skladať dokopy, čo sa stalo.

Alica po sebe nezmazala stopy. Práve naopak. V kancelárii nechala odkaz, v ktorom oznámila, že odišla do pekla vyzdvihnúť dušu profesora Grimesa, a nech sa nikto neopováži nasledovať ju, pretože je to veľmi nebezpečné. Ak sa nevráti do štrnástich dní, jej rohovú kanceláriu môžu prideliť niektorému prvákovi. Aj dvere do laboratória nechala odomknuté. Chcela, aby všetci vedeli, kam

išla, a keď sa triumfálne vrátila s Grimesom, nikto nebude pochybovať o jej úspechu.

Belinda a Michele kľáčali pri pentagrame, skláňali hlavy a čítali zápis. Alica ľutovala, že nepočuje, čo hovoria. Belinda si pritlačala ruku na ústa a Michele reagoval gestami buď veľmi rozrušenými, alebo jednoducho len typickými talianskymi – pri Michele to bolo ťažké rozoznať. Belinda odrazu zmeravela – stála rovno nad zápisom definujúcim destináciu ako peklo – a natiahla krk, aby si ho prečítala.

Alica zdvihla ruku a načiahla sa. Most bol veľmi blízko, bol to nízky strop na dosah ruky, stačilo ju len poriadne natiahnuť a postaviť sa na špičky. Podarí sa jej to? Musí to skúsiť.

„Hu!“

Belinda sa strhla a chytila za hrdlo. Alicu to potešilo a krátko uvažovala nad limitmi takýchto šibalstiev. Keby chcela, mohla by naveky strašiť na cambridgeských chodbách?

Učenci sa zhodovali, že podľa väčšiny zaznamenaných prípadov duchovia mátať práve z vyhliadkového pavilónu. Bolo to jediné miesto, odkiaľ mohli mŕtvi odovzdávať svoje odkazy a vyvíjať tlak na živých. Máťanie malo dve príčiny. Duchovia sa zdržiavali pri vyhliadkovom pavilóne, pretože sa radi vracali do scén zo svojho života, ale aj preto, že boli očarení a posadnutí rituálmi živých. Chceli vidieť, čo kto robí. A chceli vedieť, či si na nich niekto spomenul. Všetky príbehy o strašení duchmi boli nepravdivé, lebo máťanie malo len málokedy zlý úmysel. Mŕtvi sa iba chceli cítiť ako súčasť sveta živých.

Belinda zaspätkovala a vrhla sa Michelemu do náručia. Alica si odfrkla. Pche, krehká anglická ružička, všetko strašne prežíva! Michele ju objal a niečo jej vravel do ucha. *Neboj sa, nezomreli a ani nezomrú*, čítala mu Alica z pier. Belinda však krútila hlavou a zjavne mu odporovala: *Nie, nie, sú mŕtvi, je po nich*.

„Tak čo, už si to oľutovala?“ Peter zastal vedľa nej a tiež pozrel dohora. Nesledoval však Belindu a Micheleho, lež hlúčky vysokoškolákov veselo pobiehajúcich po aleji. O ničom netušili a tešili sa, že sa začína semester, alebo sa im skončil prvý deň vyučovania a ponáhľali sa do baru na pivo. „Chceš sa vrátiť?“

„Nežartuj, Murdoch.“

Z pekla neexistovala jednoduchá cesta späť. Obidvaja to vedeli už pred príchodom. Vstup do pekla bol ľahký, no odchod bol ťažký. Kiežby mohli proste len znovu skočiť do pentagramu, odzadu odrieť zaklínadlá a objaviť sa presne tam, kde začali! Keby to bolo možné, mohli by živí hocikedy navštevovať mŕtvych. Ale nie, tak to nebolo. Vyjsť z pekla hore na svet si vyžadovalo povolenie od kráľa Jamu známeho tiež ako Thanatos, Anup, Hádes, temná bytosť mnohých mien či vládca podsvetia.

Vládca toto povolenie mnohokrát udelil. Kráľ Jama nemal rád, keď živí trpeli v jeho kráľovstve, lebo vyrušovali mŕtvych a narúšali rovnováhu. Preto ich s radosťou vyhnal späť tam, odkiaľ prišli. Tak sa to aspoň hovorilo vo všetkých známych príbehoch. Orfeus nakoniec našiel cestu späť a aj Dante sa bez problémov vrátil. Vo všetkých príbehoch dočasní návštevníci len málokedy v pekle zahynuli. Tragického konca sa dočkali až vo svete živých.

Tak či onak, Alica s Petrom sa rozhodli problémy živých riešiť, až keď cez most prejdú späť. V tej chvíli bolo ich hlavnou úlohou rozhodnúť sa, ako hlboko až zjídu.

ASI O HODINU ZAČAL TERÉN stúpať dohora. Alica a Peter liezli hore, hoci netušili, kam vlastne smerujú. Alica mala stiahnuté pľúca a snažila sa nedychčať. Peter poskakoval vedľa nej akoby nič a ona sa hanbila priznať, že nevládze.

A potom sa pred nimi ukázalo plytké údolie plné Tieňov. Niektoré boli v skupinkách, iné sa túlali samy. Boli to mŕtve duše, priesvitné a sivé tvory, ozaj len tiene živých tiel. Niektoré sa motali v kruhoch, iné kráčali po úzkom chodníku, ďalšie blúdili a skôr sa vznášali než chodili. Sledovať ich z výšky bolo ako pozorovať kolóniu lenivých, omámených, bezcieľne sa tmoliacich mravcov. Táto oblasť sa nazývala predpeklie alebo Asfodelova lúka.

Lúka nebola súčasťou pekelných kruhov, bol to vyčkávací priestor. Pretrvávali tu omráčené a dezorientované duše nedávno zosnulých. Mali k dispozícii nekonečný priestor a čas na to, aby sa zorientovali a až potom sa rozhodli pokračovať. V Talamovej monografii sa predpeklie opisuje ako zóna čakania. V tomto sa veľmi nelíši od vstupnej haly železničnej stanice Cambridge South, len v nej nie sú stánky s kávou a každý sa ešte len rozhoduje, či na vlak nastúpi alebo nie.

Alica mala dobrý dôvod myslieť si, že profesor Grimes by sa ešte mohol nachádzať v tomto priestore. Mŕtvi sa všeobecne ďalej veľmi nehrnuli. Potrebovali čas na spracovanie svojich spomienok, ľútostí, želaní. Niektorí tam zotrvali v nádeji, že sa spoja so svojimi blízkymi a spolu sa budú usilovať o reinkarnáciu. Mnohí na reinkarnáciu vôbec neverili. Iní čakali celú večnosť presvedčení, že nastane veľký deň vzkriesenia, a preto im stačí len nehybne zotrvať a počkať si na koniec všetkých časov. A ďalší zostávali z číreho strachu z toho, čo ich čaká v srdci pekla, lebo aj večná nuda bola pre nich lepšia ako tresty, ktoré si zaslúžili.

Profesor Grimes mal podľa Alice toho na rováši dosť veľa, a tak by na jeho mieste radšej ticho čušala v predpeklí.

Lenže ako ho v takom dave nájdú? Lúka sa rozprestierala, pokiaľ len oko dovidelo, a Alica nespoznávala ani jednu z duší. Keby

aj zostúpili do údolia a zamiešali sa do tej masy, Tiene by zostali rovnako nejasné a nezreteľné, ako vyzerali z diaľky. Alicia si pozorne obzerala každú dušu, okolo ktorej prešli, ale videla len rozmazané siluety, väčšinou bez tváří alebo so zatrpknutým výrazom. Nedokázala sa k nim priblížiť, aby sa lepšie prizrela. Vždy keď k mŕtvym podišla bližšie, odleteli ako hmyz uhýbajúci pred mávajúcimi rukami.

„Pripomeň mi, čo si použila ako kotvu,“ ozval sa Peter po chvíli.

Zistiť, kam ísť a kde nájsť dušu, ktorú chcete zachrániť, patrilo k tým nepríjemnejším problémom spojeným s pobytom v pekle. Zosnulých bolo od prvopočiatku sveta veľmi veľa a peklo bol nanešťastie obrovský priester. Riešením v tomto prípade bola takzvaná prútikárska kotva: klauzula v pentagrame, ktorá používala fyzický symbol alebo predmet na ukotvenie časopriestoru v podsvetí. Zdalo sa však, že Alicina kotva ich priviedla iba do tohto nedefinovateľného priestoru.

„Použila som predmet z jeho stola.“ Alicia sa bezmocne poobzerala navôkol. „Plaketu, ktorú dostal minulý rok v Paríži. Väčšinu svojich ocenení vyhadzoval, ale túto si nechal, tak som si myslela, že preňho niečo znamenala.“

„Poznám ju. Je z dreva, však? Bez zlatých písmen.“

„Áno, len rezbárska práca.“

Peter prikývol, na chvíľu sa zamyslel a potom sa spýtal: „Môžem niečo navrhnúť?“

„Áno, pravdaže.“

„Nechcem však, aby to vyznelo kriticky.“ Povedal to tak zdvořilo, že Alicia mala chuť jednu mu vylepiť.

Nikdy predtým si pred ňou nedával pozor na jazyk. Naopak, koľkokrát na ňu nakričal: *Alica, ty krava sprostá, prebľadla si jeden riadok a všetko si zbabrala!* Ona mu však nezostala nič dlžná a obvinila ho, že ten riadok preskočil on, potom sa zúriivo

pohádali a nakoniec zasmiali a problém vyriešili. Hoci sa vtedy hádali, hádky medzi nimi boli zábavné. Kedysi sa medzi sebou rozprávali úprimne. Lenže to bolo už veľmi dávno.

„Sme stratení v pekle,“ odpovedala. „Navrhni, čo len chceš.“

„V Macedoniovom *Apokryfe* sa hovorí, že väčšina predmetov zo sveta živých stráca v pekle svoju moc,“ začal Peter. „Prepáč – dostal som sa k tomu pred tebou, nemohla si o tom vedieť. Ide o to, že emócie, ktoré investujeme do predmetov sprevádzajúcich nás dlhý čas, sú v porovnaní s ich históriou dosť plytké. Najmä čosi také ako plaketa, ktorá je vlastne iba opracovaným drevom. Isteže, to drevo je vyleštené, ale v svojej podstate ide len o drevo. Naše interakcie s ním sú v dlhom období jeho existencie prchavé.“

Alici to po Petrovom vysvetlení pripadalo veľmi jasné. „Mala som na to myslieť.“

„Takže tvoja plaketa nás možno dostane ku každému stolárovi, ktorý žil na tomto svete.“

„Chápem.“

„Alebo k priaznivcovi turistiky.“

„Máš pravdu.“

„Alebo dokonca k milovníkovi stromov.“

„Čo tým chceš povedať, Murdoch?“

„Je to vlastne veľmi zaujímavá dilema,“ pokračoval Peter. „Peklo je priestorovo zvláštne orientované. Predpokladajme, že Macedonio má pravdu a povrch pekla sa mení tak, aby bol zrkadlovým obrazom sveta živých. Čo sa však stane, keď sa tieto svety vzájomne prekrývajú? Keď sa stretnú duše z rôznych časov a priestorov? Aké peklo vlastne zažívajú? Uvažujem...“

Alica ho prerušila. Toto bol klasický Murdoch – keby ste ho nechali, táral by o všetkom možnom, až by zabudol, o čom vlastne začal hovoriť. Petra väčšmi zaujímal problém než odpoveď naň.

Táto vlastnosť z neho robila vynikajúceho učenca, ale spolupráca s ním bola únavná. „Ponúka Macedonio nejaké riešenie?“

„Počkaj... aha, áno! Hovorí, že by sme mali mŕtvych presvedčiť, aby prišli k nám.“ Peter si zložil ruksak z chrbta a kľakol si na zem. „Navrhuje obeť.“

Vybral z ruksaku tri predmety: krabičku cigariet, krajec elfského chleba a fľaštičku so vzorkou žltohnedého portského vína. „Jedlo. To je niečo, čo je veľmi dočasne zakotvené. Vieš podľa neho presne uhádnuť správnu dekádu. Predmety majú dlhú históriu, ale jedlo, konkrétne suroviny, ktoré doň idú v určených dávkach, a trasy, ktoré k nemu musia prejsť, to všetko je iba dočasne špecifické.“

Pozhŕňal cigarety na kôpku, rozmrvil na ne elfský chlebič a poľal to portským. Potom škrtol zápalkou a celé to zapálil.

Alici to všetko až znepokojujúco zavoňalo. Pripomenulo jej to vestibul katedry s obalmi z chleba, použitými hrnčekmi, pohovkami obliatymi portským a mokkými filtrami z kávovarov navrchu smetných košov. Voňalo to ako domov.

Nad kôpkou sa vytvorili hrubé čierne jazyky, ktoré postupne zosiveli a vytratili sa. Polia naokolo sa rozmazali a zoskupili sa okolo nich. Celé zhluky Tieňov po jednom zmizli, až na lúke zostali sami dvaja.

Na horizonte sa objavila silueta. Približovala sa k nim, čoraz väčšia a väčšia.

„To nemôže byť pravda...“ povedal Peter.

Nebol to však profesor Grimes, lež mačka z katedry.

Takmer všetky katedry v Cambridgei mali mačku, či vlastne mačky vlastnili ich. Mačky nemuseli nosiť obojky, nespávali u profesorov a neboli verné ani priateľské k študentom či zamestnancom fakulty. Zvyčajne to prebiehalo tak, že jedného dňa sa na katedre objavila mňaukajúca hladná mačka a niekto nedokázal odolať a dal

jej jedlo a vodu. Mačka tam už ostala a všetci ju čoraz väčšími rozmaznávali, až sa napokon presunula na inú katedru, kde sa história opakovala. Mačky boli skratka neoddeliteľnou súčasťou inštitúcie.

Mačka na katedre analytickej mágie bola chudá, tmavosivá so zelenými očami a krásnym hustým chvostom. Bol to vlastne kocúr, volal sa Archimedes a podľa Aliciných vedomostí bol nepochybne živý. Naposledy ho videla toho rána naháňať motýle v záhrade.

Kľakla si k nemu. Archimedes nemal veľmi rád, keď ho hladkali, ale páčilo sa mu, keď sa mu pri reči pozerali do očí. Nejakoto súviselo s rešpektom. „Ako si sa sem dostal?“

Archimedes zažmurkal, švihajúc chvostom okolo nôh. Potom obišiel okolo ohňa a oňuchal ho. Ak ho aj znepokojovalo, že je v pekle, nedával to najavo.

„Mačky vedia prejsť cez hranice!“ vzrušene vyhlásila Alica. „Čítala som o tom. Poznajú pekelné kruhy a vidia mŕtvych.“

„Môžeš nám pomôcť?“ spýtal sa Peter a podišiel k mačke. „Privedieš nás ku Grimesovi?“

Chvíľu sa zdalo, že Archimedes zvažuje túto možnosť. Pohľadom spočinul na plameňoch a trvalo to tak dlho, až sa v Alici prebudila nádej – vyzeral veľmi múdro a dôležito. *Preplával som oceány času*, vraveli jeho oči. *Videl som skrytý svet*. Potom však veľmi pohrdavo zamraučal a pobral sa cez duny preč.

Alica vstala. „Nepoužiteľný,“ konštatovala.

„Pozri!“ upozornil ju Peter.

Tam, kde zmizol Archimedes, sa na horizonte objavili štyri postavy nízkeho vzrastu, ktoré sa váhavo približovali. Ničím však nepripomínali vysokú postavu a impozantnú chôdzu profesora Grimesa. Približovali sa a v lúčoch páliaceho slnka sa vykresľovali črty ich tvárí. Nevinné stvorenia, ešte deti. Na koži mali rozmazané čierne škvrny pripomínajúce atramentové fľaky.

„Peter,“ šepala Alicia s roztraseným žalúdkom. „Nie sú to...“

„Achbože,“ hlesol Peter. „Myslel som si, že tí sa už posunuli ďalej.“

„Evidentne nie,“ odpovedala Alicia a pripravila sa na stretnutie s prvými obeťami profesora Grimesa.

PRED TRIDSIATIMI ROKMI V CAMBRIDGEI jedno zaklínadlo zaúčinkovalo nesprávne a spôsobilo smrť štyroch vysokoškolákov. Doktorandovi, ktorý mal službu, odňali tituly a s hanbou ho poslali domov do Bristolu. Všetky zainteresované strany boli študentmi vtedy mladého profesora Jacoba Grimesa.

Univerzita oficiálne vyhlásila, že študenti zomreli v dôsledku požiaru budovy, čo v podstate nebola lož, pretože po explózii naozaj zhorelo celé ľavé krídlo. Popol študentov poslali domov ich rodičom spolu s listom, v ktorom ich ubezpečovali, že Cambridge za ich smrť nie je zodpovedný a že súdny spor by nemal zmysel. Pri vyšetrovaní sa odhalila porucha v plynovom potrubí, čo vedeniu univerzity prišlo vhod a umožnilo mu zvaliť vinu na stavebné predpisy a pochybenie dodávateľa a zároveň odvieďlo pozornosť od magických experimentov, pre ktoré zhorela polovica budovy. Všetko to viedlo k tomu, že z oných nešťastných udalostí katedru nikto nikdy neobvinil. Bola to prosto len strašná nehoda.

Nikto sa nepýtal, prečo profesor Grimes nechal oheň rozšíriť sa po laboratóriu, a nikto sa ani nezamyslel nad tým, že ako pedagóg zodpovedný za intelektuálny rozvoj, ale aj bezpečnosť svojich študentov, mal dávať pozor na postup pri experimente a nezašívaj sa v kancelárii na treťom poschodí opatrenej ceduľou s nápisom NEVSTUPOVAŤ!, zavesenou na dverách. (Na tú vývesku bol nesmierne hrdý – kedysi mu ju zo žartu darovala skupinka promujúcich študentov a on ju s vážnosťou prijal.) Nikto ani nespomenul,

že profesor Grimes sa mal okrem výskumu venovať aj učiteľským povinnostiam. Veď nakoniec nebol jediný, kto ich zanedbával. Všetci členovia katedry brali učenie na ľahkú váhu. Prečo márneiť čas opatrovaním študentov, keď človek môže pracovať na hocičom inom?

To, čo sa stalo, nemalo na kariéru profesora Grimesa vôbec žiadny vplyv. Nikto nemohol dokázať, že to zavinil, ani nakresliť pomyselnú spojnicu medzi jeho činmi a požiarom. Veď na mieste ani nebol prítomný. Koniec koncov, v odbore mágie sa také nehody stávajú. Len o dva týždne neskôr zakliata harfa z Asýrie uvrhla polovicu harvardskej katedry do paralyzovaného spánku, čo v klebetných krúžkoch na konferenciách vysoko prekonalo cambridgeský požiar. Nefungovali žiadne protizaklínadlá a prebudiť ich si napokon vyžiadalo obrovské množstvá amfetamínu, ktoré malo v zásobách prekvapivo veľké množstvo vysokoškolákov. Panovala všeobecná zhoda, že mágia si vyžaduje podstupovať isté riziko – najmä tá vizionárska, definujúca túto vednú oblasť, ktorou bol známy profesor Grimes. Skončilo sa to tak, že všetko zavinili študenti, ktorí preto zomreli. A to bol vlastne ich trest.

TIENE SA PŘIBLIŽOVALI A ALICA s hrôzou sledovala, že ich vzhľad zodpovedá ich výzoru v okamihu smrti. Jeden vyzeral zdanlivo nedotknutý – bola to dievčina s pár škrabancami na tvári a rukách. Táto študentka sa podľa vtedajších správ udusila dymom a plamene sa jej ani nedotkli. Skrútila sa do kľbka v kúte a skryla pod ohňovzdornú celťovú plachtu, čo podľa hasičov bolo dôvodom, prečo ju našli až hodinu po uhasení požiaru. Bolo možné, že prežila celkom dlho, no nikto to nevedel naisto a nikto nenaliehal, aby sa to vyšetriť. Jej rodičia usporiadali pohreb s otvorenou truhlou v mestečku Ely a pozvali celú katedru. Hoci to bolo dávno predtým, ako tam Alica študovala, bola presvedčená, že profesor Grimes na pohreb nešiel.

Ostatní boli popálení na nepoznanie. Alici sa pri pohľade na nich obracal žalúdok. Jedna vec je čítať teoretické správy o mŕtvych, no vidieť ich na vlastné oči je čosi úplne iné. Spálené končatiny, znetvorené tváre, čeľustné kosti bez mäsa, zuby odhalené v křčovitej grimase ako v silenom úsmeve. Len oči im zostali nedotknuté – upreté, prosebné, žalostné a zvedavé. Vyzerali takto celú večnosť alebo sa rozhodli takto prezentovať len teraz? Literatúra o posmrtných Tieňoch a ich telesnosti bola nejednotná a nedostatočná. Niektorí učenci si mysleli, že Tienie sa bez vlastného pričinenia uchovali tak, ako vyzerali v okamihu svojej smrti. Iní sa hádali, že majú schopnosť prejavovať sa tak, ako chcú. Či už to bolo tak, alebo onak, Alici pripadalo neslušné spýtať sa.

„Čaute,“ pozdravila sa opatrne. „Prišli sme z Cambridgeu.“

Tienie sa prišuchtali bližšie. Zdalo sa, že sa stretnutiu celkom potešili. Alica nevedela čítať z tváří troch popálených – tie vyzerali stále usmiate –, no tvár nedotknutého dievčaťa bola oči vidne naradovaná.

„Hľadáme dušu človeka, ktorý len nedávno zomrel,“ pridal sa Peter. „Profesora Jacoba Grimesa.“

Nedotknuté dievča zhíklo a zvuk jej hlasu sa medzi Tieňmi šírila ako vietor medzi skalami.

„Profesor Grimes?!“

„Profesor Grimes je tu?“

„Grimes!“

Vedeli teda rozprávať, hoci hlas každého znel ako ozvena toho predchádzajúceho a jednu vetu opakovali štyrikrát, vždy v inom rozsahu. Alica nevedela odhadnúť, či Tienie nevedia inak rozprávať alebo či sa ich osobnosti po desaťročiach spoločného členenia večnosti vzájomne prispôsobili a zliali, takže sa nevedeli jeden od druhého odlíšiť. Začali medzi sebou vzrušene džavotať a dorozumievali sa

neidentifikovateľným klopaním a písaním. Alica iba občas zachytila slová ako „Grimes“, „neverím!“ alebo „Matka Božia!“.

„Máte predstavu, kde by mohol byť?“ zamiešal sa Peter do komunikácie.

„Mal by ešte byť Tieňom,“ odvetilo dievča s vrkočmi.

„Áno, Tieňom, pokiaľ len...“

„Pokiaľ!“

„Ale to my nevieme.“

„S nami sa nerozpráva.“

„Myslí si o sebe, že je veľmi dôležitý,“ zasipel chlapec s okuliarmi. „Možno iba preplával popri nás.“

„Len preplával.“

„Bez slova.“

„Zastavil sa,“ povedalo nedotknuté dievča. „Tak rýchlo, že som si myslela, že sa mi to sníva. Ale teraz, keď to hovoríte... videla som ho. Zakýval mi. A pozdravil sa.“

Ostatní traja vzrušene vzlietli nahor a potom dolu.

„Videla si ho?“

„Pozdravil sa?“

„Prečo si nám to nepovedala?“

„Panebože!“ podráždene zvolal Tieň dievčiny a nakrátko ako by vzbĺkol – jej telo sa zhmotnilo a Alica zachytila záblesk červenej farby v jej vlasoch. „Viete vôbec, ako mi lezie na nervy, že s vami musím stráviť celú večnosť? Stalo sa to len mne, bola to moja spomienka a nechcela som sa o ňu s vami deliť!“

Ostatné Tiene vyzerali zmätene. Alica videla ich rozčúlenie vo forme kúdolov sivej pary vznášajúcej sa im nad plecami.

„Mala nám to povedať.“

„Mala!“

„Nemá zmysel skrývať tajomstvá.“

„Skrývať tajomstvá donekonečna.“

„Počkať!“ zúfalo ich prerušila Alica, ktorá sa začínala strácať v ich džavote. „Kedy sa to stalo?“

„To sa nevie,“ odvetil chlapec v okuliaroch. „Tu čas neexistuje.“

Toto bola preukázateľne a metafyzicky nepravda, ale Alica sa ju rozhodla ignorovať. „Čo hovoril?“

„Pýtal sa na cestu,“ povzdychlo si nedotknuté dievča. „Nepáčila sa mu táto lúka a nevedel sa dočkať, kedy z nej zmizne.“

„A kam teda máme ísť, keď sa tiež chceme odtiaľto dostať?“ spýtal sa Peter.

Študenti ukázali za jeho chrbát. Alica s Petrom sa obrátili a v diaľke zbadali bielu čiaru – múr alebo budovu, čosi ako stavbu, ktorou sa končil monotónny povrch. Alica si však nebola istá, že tam tá čiara bola aj predtým. Prižmúrila oči a zbadala čosi, čo jej z diaľky pripomínalo mravce hemžiace sa okolo mraveniska. Boli to tisícky Tieňov, ktoré sa stavali do radu na postup na miesto ležiace za bielou čiarou.

Študenti si vzdychli a všetci naraz na chvíľu splasli.

„Tie rady...“

„Také dlhé!“

„Nikdy sa nedostaneš na koniec.“

„Horšie ako rady na lístky na koncert.“

„V živote som sa dostal len na jeden,“ vyhlásil chlapec s okuliarmi. „Bol som sa pozrieť na skupinu Chordettes. Vystál som si na ňu štyri hodiny v rade.“

Reakciou bolo ďalšie vzrušené pokrikovanie. „Ty si videl Chordettes?“

„Počujte, sústreďte sa,“ prerušil ich Peter. „Toto je jediná cesta, ako sa dostať do ďalšieho kruhu?“

„Áno, tak je.“

„Každý sa musí postaviť do radu.“

„Aj profesor Grimes.“

„Počkať, kým naňho príde rad.“

„Bez výnimky.“

Nedotknuté dievča sa spýtalo: „Zachránite ho?“

Po tej otázke sa všetci študenti dychtivo zhrkli okolo Alice a Petra.

„Vezmete ho odtiaľto?“

„Chcete to do svojho výskumu?“

„Napíšete o tom vedeckú prácu?“

Alicu zaliala vlna súcitu. Vysokoškolákov mala vždy rada, hoci sa na nich veľa sťažovala. Pravdupovediac, cambridgeských študentov bolo radosť učiť. Boli naivní, dychtili po vedomostiach. Až na pár výnimiek neboli leniví ani drzí. Práve naopak. Všeobecne boli milí, s detskou úprimnosťou sa počas vyučovania pýtali na záchod, pravidelne zabúdali poradie postupov, keď sa prepínali z matematiky na logiku, cez úradné hodiny sa nervózne zajakávali a svoje práce začínali nezmyselnými vetami ako *SLOVNÍK OXFORDSKEJ ANGLIČTINY DEFINUJE PLATNOSŤ AKO...* alebo *LUDSTVO UŽ OD NEPAMÄTI TRÁPIL PROBLÉM RACIONÁLNOSTI*. Často ich videla, ako sa po prednáške spolu vybrali do hostinca, kde ružovolíci od zimy veselo diskutovali nad lacným pivom a rozmočenými čipsami. Rada ich pozorovala, keď živo debatovali o vyučovaní, mávali rukami a používali kostrbatý žargón so silne zdôraznenými samohláskami. Vtedy sa trochu závistlivo zamýšľala nad tým, či je nevedomosť naozaj tajomstvom blaženosti.

„Pôjdeme tam teda spolu?“ jemne sa spýtal Peter. „Nie je už nacaše, aby ste sa aj vy pohli ďalej?“

Očividne to bola zlá otázka. Študenti upadli do psychickej úzkosti a scvrkli sa do tuhej želatínovej masy. Vzduch odrazu výrazne

ochladol, až Alicu zamrazilo na rukách. Toto si musím zapamätať, povedala si. Keď sú Tiene v nepohode, odrazí sa to v ovzduší.

„Bojíme sa,“ prehovorilo napokon nedotknuté dievča.

Ostatní kývali hlavami.

„Čoho?“ spýtal sa Peter. „Veď všetci ste... chcel som povedať, že určite nemáte za čo pykať.“

Všetci vehementne krútili hlavami. „Nie preto.“

„Nie, to nie...“

„Bojíme sa postúpiť ďalej.“

„Bojíme sa, že nebudeme...“

„Bojíme sa Léthé...“

„Že zabudneme...“

„Že sa zmeníme...“

„Bojíme sa, že budeme iní.“

„Je to len reinkarnácia,“ poznamenal Peter. „Nebudete si nič pamätať.“

„Presne tak,“ ujal sa slova chlapec v okuliároch. „Boli sme mágovia, a ak tam pôjdeme...“

„Už nebudeme mágovia.“

„To je snád' vtip!“ vyhlásil Peter s typickým nedostatkom taktosti.

Alica si pomyslela, že je trochu nahlúply. Chápala, prečo sa Tiene boja. Duše zvykli v predpeklí zotrvať celé roky, ba aj desaťročia, než sa odvážili na reinkarnáciu. Strata identity bola desivou perspektívou – veď kto sme bez spomienok, minulosti, bez vzťahov a svojho zázemia? Čo ak bude budúci život oveľa horší ako ten, čo sme už prežili? Nezáležalo na tom, že teoreticky dušiam vyhovoval nekonečný život a nekonečné šance na prežívanie dobrých i zlých vecí. Zo subjektívneho pohľadu duše sa reinkarnácia v ničom nelíšila od smrti.

Navyše reinkarnácia je vlastne vždy lotéria. Alica rozumela, prečo študenti nechcú skúšať svoje šance.

„Veď ste sotva žili,“ pokračoval Peter. „Život ponúka oveľa viac. Nechceli by ste ho prežiť znovu?“

Študenti sa zachveli.

„Ale mágia...“

„Ale Cambridge...“

„Trón intelektuálneho sveta!“ vyhlásilo nedotknuté dievča. „Patrili nám všetky privilégia.“

„Je to naša jediná rozumná možnosť,“ ozval sa chlapec v okuliaroch. Hovoril s takou autoritou, že ostatní akoby sa skryli za neho a dali mu povolenie hovoriť za celú skupinu. Hlas mu zmocnel a pri reči gestikuloval, akoby imitoval profesora. „Keď vezme-me do úvahy stav obyvateľstva na zemi, je veľmi pravdepodobné, že sa reinkarnujeme do života ľudí žijúcich pod hranicou chudoby. Väčšina svetovej populácie nechodí do školy, do Cambridgeu už vôbec nie. Nepreskúmaný život sa neoplatí žiť, ako hovorí Sokrates. Usilovať sa o reinkarnáciu je preto ako hrať hazardnú hru s veľmi nepriaznivou vyhliadkou života, ktorý nestojí za to žiť. Keď sa reinkarnujeme, mohli by sme skončiť tak, že budeme robiť niečo úplne iné – napríklad pracovať na ryžových poliach v Číne.“

„Dojť kravy v Arkansase,“ pridalo sa nedotknuté dievča.

„Ťažiť diamanty v afrických baniach.“

„Ale no tak,“ skočila im Alica do reči, „to sú predsudky...“

„Alebo byť idiot!“

„Ježiši, idiot!“ Všetky štyri Tiene sa striasli – vyzerali ako roztrasená huspenina. „Bože, to je hrôza! Bože, nebyť múdry!“ A jeden z nich zakvílil: „Čo ak by sme sa nikdy nenaučili čítať?“

„Ste predsa mŕtvi!“ Alica musela zasiahnúť, lebo to už zašlo príďaleko. Vysokoškóľáci toto často robievali. Jeden druhého zaplietli

do nesprávnych nápadov, porovnávali problémové súbory a tak veľmi sa navzájom zmiatli, že rozmotať ich myšlienky si vyžiadalo dvakrát toľko práce. Boli ako päť slepcov a slon alebo ako tri slepé myši bežiacie jedna za druhou do kruhu. „Ste v pekle. To je predsa najhoršie štádium.“

„Sme mŕtvi mágovia,“ odporoval chlapec v okuliaroch. „A to je rozdiel.“

„Nie je v tom žiadny rozdiel. Trčíte tu tak či onak,“ povedal Peter.

„A vy ste tu prečo?“ spýtalo sa dievča. „Načo ste prišli?“

Ostatní sa s radosťou zapojili do tejto línie vyšetrovania.

„Prečo?“

„Áno, prečo?“

„Polovica života...“

„Veru, to je cena!“

„Za takú cenu!“

„S nami je to ináč,“ odpovedala Alica. „My ešte môžeme byť mágovia. Preto nám to stojí za to.“

„Aha!“ reagovalo nedotknuté dievča a potom sa uchýlilo k naj-otravnejšej argumentačnej taktike – súhlasiť, ale dať zreteľne najavo, že zdôvodnenie toho druhého je hlúposť. „V poriadku teda.“

Ostatní vysokoškooláci už nevraveli nič. Čo by aj mohli povedať? Len sa na ňu dívali s nemými výčitkami v tvárach a potom sa ich telá začali rozplývať, z popálenín zostali drobné odlesky a napokon úplne zmizli v nehybnom vzduchu.

„Fíha! Tuším nám dali najavo, že si máme trhnúť nohou,“ usúdil Peter.

„Kašľať na nich,“ zahundrala Alica. Bola podráždená, cítila zvláštny nepokoj a už na študentov nechcela myslieť. Peklo bolo plné malých tragédií. Nemalo zmysel vráť sa práve v tejto. „Majú dosť času rozmyslieť si to.“

Biela čiara bola naozaj múr – veľký, rovný, ktorý čnel do oblohy a nekonečne sa tiahol do všetkých smerov. Pod ním netrpezlivo prestupovala masa Tieňov. Ich hlasy zneli ako šum vetra v uschnutom listí.

„Stojím tu už veky...“

„Nehýbe sa to...“

„Vraj poklesla pôrodnosť.“

„Naozaj?“

„Povojnový boom sa skončil, celý svet je rozvinutý a všetky dievčatá užívajú antikoncepciu.“

„Ale čo, vážne?“

„Neuveriteľné!“ vyhlásil Peter, postavil sa na špičky a pokúšal sa pozrieť dopredu. „Je to horšie ako v piatok pred barom Fifth.“

„Bol si v ňom niekedy?“ spýtala sa Alica.

„Skúšal som, ale nikdy som sa nedostal dnu.“

Alica mala tiež pocit, akoby stála pred nočným klubom, ibaže dvere nebolo vidieť a rad sa neposúval. „Myslíš si, že je ešte tu?“

Na výhľad sa v tomto prípade nedalo spoľahnúť. Nebolo možné odhadnúť, akou rýchlosťou sa rad pohybuje ani ako ďaleko sú od múru. Profesor Grimes mohol tadiaľ prejsť už pred niekoľkými dňami. Alebo mohol stáť v rade len pár metrov od nich. Alica ľutovala, že si nepreštudovala materiály o pôrodnosti a úmrtnosti. Asi koľko ľudí na svete zomrelo za posledné dva mesiace? A koľkí z nich sa odvtedy už reinkarovali? Nespomínala si na žiadne archivované informácie o tom, že na výstup z predpekia treba stáť v rade – Orfeus aj ostatní podľa všetkého len voľne prešli do ďalších kruhov. Na druhej strane všetky výpovede dočasných návštevníkov pekla pochádzali z obdobia, keď bol svet menší a touto zónou prechádzalo zvláduteľnejšie množstvo duší. Možno bol tento múr postavený len nedávno, ako akási nadprirodzená povojnová kontrola imigrácie.

„Mohli by sme naňho zakričať,“ navrhol Peter.

„Joj, len to nie.“ Hoci Alica zatiaľ nevidela udržiavateľov poriadku, vedela, že podľa všeobecného pravidla je pre dočasných návštevníkov najlepšie nepútať na seba pozornosť. Premerala si rad a odhodlane vyhlásila: „Skúsme sa predrať dopredu.“

Rad sa zdal hustý, no Tieni sú predsa nemateriálne, nie? Taký názor mali aj Setiya a Penhaligon. Tieni majú len spomienky na svoje telá, sú iba duchovnou podstatou, a tak žiadnym zmysluplným spôsobom nemôžu pôsobiť na nič fyzické. Alica s Petrom boli z mäsa a kostí, predstavovali hmotu, ktorá ľahko prevalcuje prázdny priestor. Skúsila sa teda pretlačiť, no neurobila ani tri kroky a Tieni sa zhĺkli okolo nej a rozčúlene sa do nej pustili:

„Pozor, predbieha sa!“

„Predbiehať sa nesmie...“

„Zmizni!“

„Drzaňa!“

Alica pocítila čudný chlad v končatinách a lepkavý tlak na koži. Mýlila sa – zdalo sa, že ak sa to Tieňom hodí, vedia sa premeniť na niečo, čo pripomína hmotnú vec. Spomenula si, že aj nedotknuté dievča sa na chvíľu zhmotnilo. Dav sa zmenil na nasrdenú spenenú masu, ktorá do nej zo všetkých strán strkala a stláčala ju, až takmer nemohla dýchať. Tlak naďalej silnel, až Alica vykričla a vyskočila z radu. „Dobre, dobre! Žiadne predbiehanie, súhlasím!“

Tlak ustal, chlad sa zmiernil. Dav sa rozptýlil a Tieni sa znovu postavili do radu.

„Takto teda nie,“ poznamenala Alica a pošúchala si ramená. „Asi nás... au!“

Tieň, ktorý prechádzal okolo, do nej tak silno vrazil lakťom, až skoro spadla. Akoby do toho lakťa sústredil všetku svoju hmotnú pamäť. Naozaj to zabolelo.

„Prekliati mágovia!“ zasyčal Tieň. „Nemajú žiaden rešpekt!“

Alica cítila pichľavú bolesť v rebrách, ale bola príliš vzrušená, aby si ju všimala. „Ako vieš, že sme mágovia?“

„Celé ruky máš od kriedy,“ odpovedal Tieň. „Aj na kolenách samá krieda. Čo iné by ste boli – feťáci?“

V Alici skrslo podozrenie, že to bude matematik. Matematici neznášali mágov.

„Videl si aj iného mága?“ spýtal sa Peter. „Tu niekde, nedávno?“

„Či som videl mága...“ hundral Tieň. „Videl som jedného poriadne nafúkaného a arogantného, niesol sa, akoby mu tu všetko patrilo a ostatní okolo neho ani neexistovali...“

To sa podobalo na profesora Grimesa. „Kedy?“ chcela vedieť Alica.

„Včera... minulý týždeň... minulý mesiac... kto by to rátal?“

„A určite prešiel ďalej? Nestojí už v rade?“ nástojčivo pokračoval Peter.

„Takým tempom?“ Tieň si odfrkol. „Kráčal, akoby niekde musel byť načas. Nedivil by som sa, keby práve došiel do ôsmeho kruhu. Určite ho tam vzali, len aby ho odtiaľto dostali.“

Alica mala v tej chvíli chuť rozbehnúť sa rovno k bráne. Tieni však na ňu zazerali, a aj keby ich zdvorilo požiadala, určite by neustúpili a nepustili ju dopredu. Čo teda robiť? Čakať, kým prídu na rad? Ak by sa aj dostali dopredu, nevedeli, akí strážcovia budú na konci radu a či budú ochotní pomôcť živým návštevníkom. Profesor Grimes napredoval rýchlo, pretože mal istý cieľ. Ak nechcel meškať, potom sa istotne usiloval o čo najrýchlejšiu reinkarnáciu. Nemôžu tu teda čakať v rade. Išlo o preteky s časom a Alica netušila, ako dlho sa osoba ako Grimes môže v jednotlivých kruhoch zdržiavať.

„Povedz, Lawová...“ oslovil ju Peter a pohľadom preskúmaval múr. Z diaľky sa zdalo, že má hladký mramorový povrch, neporušený a rovný, no zblízka bolo vidieť, že je postavený z tisícok kostičiek, poskladaných na seba do pevnej steny. Biomasa nazbieraná za milióny rokov života, hora zachovaného času. Hoci z horizontálneho pohľadu sa múr zdal nekonečný, vertikálne mal koniec – tiahol sa do výšky asi štyridsiatich či päťdesiatich metrov a navrchu sa končil rovnou líniou. Nie veľmi vyšší od univerzitnej knižnice.

„Čo myslíš, aké ťažké bude preliezť ho?“

PREDIERALI SA CEZ DAV kolmo na rad, až postupne zredol a mohli sa nerušene priblížiť k základni múru. Tieni sa z neznámych dôvodov nepokúšali šplhať hore – asi preto, že sa nemali prečo ponáhľať, a zrejme aj preto, lebo ich krehká hmotná konzistencia by im neumožnila napredovať po povrchu steny.

Na ich škodu, pomyslela si Alica, lebo múr bol ideálny na lezenie. Všade vyčnievali veľké kusy kostí ako vhodné a ľahko

uchopiteľné držadlá a celý povrch bol posiaty drážkami, do ktorých sa dokonale dali zastrčiť prsty na nohách. Alica bola rada, že stena pozostáva iba z kostí a vlasy, srst, krv či iné rozkladajúce sa časti už dávno erodovali. Nešiel z nej zápach a nebola od krvi. Aj štruktúra kostí bola vynikajúca. Alica pozrela hore a predstavila si pohoria Flatirons v USA a Peak District v Anglicku s úkazmi ako hrdlo fľaše, komíny či skalné pukliny. Usúdila, že jediným problémom bude vytrvalosť. Azda si však navrchu budú môcť oddýchnuť.

Zhlboka sa nadýchla, vystrela plecيا a potom siahla do ruk-saku.

„Čo robíš?“ spýtal sa Peter.

Alica si medzi prstami rozmrvila kúsok kriedy. „Na lepší úchop,“ vysvetľovala. „Nebude sa ti šmýkať, keď sa ti začnú potiť ruky.“

„Odkiaľ to vieš?“

Poprášila si kriedou aj dlane. „V Colorade som chodievala lo-ziť po skalách. Aj teraz ešte občas zájdem do horolezeckého klubu v areáli univerzity.“

„Hm, veľmi americké.“

„Prestaň!“ Načiahla sa za najbližším kúskom vyčnievajúcej kosti, nohou nahmatala oporu a zdvihla sa. „Pod’ za mnou a nepo-zeraj sa dolu.“

A liezli hore. Alicu potešilo, že sa jej lezie celkom ľahko. Úchyt-ky boli stabilné a povrch múru dostatočne drsný. Z opatrnosti vždy kosťou mykla, prv než sa na ňu zavesila celou váhou, no všetky držali pevne. Eóny ukladania ich tak napevno spojili, že ani jeden kúsok nezostal uvoľnený.

Alica bez prestávky liezla hore, vychutnávala si istotu svojho úchopu i to, ako ľahko, bez námahy sa vie prešvihnúť z jednej úchytky na ďalšiu. Námaha a opakované pohyby v nej vyvolali

dobré pocity. Bolo to ako meditácia, vyžadovalo si to úplnú koncentráciu a zahnať úzkostné myšlienky v hlave. Bola spokojná, že jej lezenie ide tak dobre. V posledných mesiacoch sa o seba vôbec nestarala a mala obavy, že všetky svaly jej už atrofovali. Pravdou však bolo aj to, že bola oveľa chudšia, a tak dvíhala menšiu váhu. Nebola si celkom istá, či tú príjemnú ľahkosť má pripísať svojej obratnosti alebo tomu, že má od hladu v hlave prázdno.

Po chvíli sa zastavila a rozhliadla naokolo. V Colorade to rada robievala. Rada sa vyžívala v tom, ako vysoko je nad zemou. Nikdy sa nebála výšok. V takýchto výškach človeku nezostávalo nič iné, len liezť ďalej, a tento nezmeniteľný fakt jej pomáhal blokovat' zbytočný strach.

Pod ňou sa široko-ďaleko rozprestieralo peklo, nekonečné pláne pokryté bahnom a zvlnené piesočné duny. Jej unaveným očiам táto strana pekla pripadala ako rozdelená na dve farby: dolu zamatová sivá a hore bľáca oranžová so slnkom, ktoré akoby večne pretrvávalo v bode tesne pred zapadnutím. Bolo to krásne.

„Toto je šialené,“ zhodnotila. „Ale výhľad je nádherný! Ako ti to ide?“

Peter neodpovedal.

„Murdoch?“

Pozrela dolu a zbadala, že Peter je omnoho nižšie pod ňou, než očakávala. Zrejme sa už nejaký čas nepohol. Všetky štyri končatiny sa mu triasli a čelo sa mu lesklo od potu. Rýchlo žmurkal, hľadel do steny a vyzeral, akoby sa mu chcelo vracať.

„Murdoch!“

Peter najprv nereagoval na jej hlas. No potom odpovedal: „Asi na mňa ide záchvat paniky.“

Hoci to bolo absolútne nevhodné, Alica sa zasmiala. „Murdoch, hádam sa nebojíš výšok?“

„Nechcel som ti to hovoriť,“ dychčal. „Myslel som si, že... že sa zapriem a nejako to dám...“

„Preliezt' múr bol predsa tvoj nápad!“

„Áno, ale myslel som to len teoreticky,“ zamrŕnal. „Achbože, Lawová...“

„Neboj sa, ide ti to dobre,“ povzbudzovala ho rýchlo. „Aha, pokiaľ si až vyliezol.“

„Ale teraz sa mi zasekol mozog a nemôžem sa hýbať.“ Tuho zažmúril oči. „Panebože, panebože...“

„Nerozprávaj. Iba dýchaj.“ Alica si až vtedy uvedomila závažnosť situácie. Zostala však pokojná. Už viackrát odhovorela študentov od rušenia účasti na seminároch profesora Grimesa. Okrem toho mala za sebou dlhú prax v tom, ako strach odohnať rečami. „Niekoľko centimetrov nad tvou nohou trčí jeden pevný blok. Môžeš sa oň oprieť nohou, nakloniť sa dopredu a nechať si odpočinúť ruky. Myslíš si, že zvládneš ešte zopár úchyty?“

„Nemôžem sa pustiť,“ zakvílil Peter. „Bolia ma zápästia...“

„Urob, čo ti vravím, ináč zomrieš!“ okríkla ho. „Hýb sa, Murdoch! Nemysli na nič, len to urob.“

Peter ako zázrakom poslúchol. Nohou našiel výstupok a s rozťahnutými rukami sa oprel o stenu. Hrud' sa mu prudko dvíhala od vyčerpania.

„Veľmi dobre,“ pochválila ho Alica. „A teraz si to premyslime a začnime odznova...“

„Pália ma predlaktia,“ zastonal Peter.

„Veľa používaš palce. Pozri!“ Ukazovala mu jednou rukou a vysvetľovala: „Zaves sa na ostatné štyri prsty, poskytnú ti dostatočnú trakciu. Musíš sa poriadne zaháknuť, nielen pridržať.“

Peter sa dlho opieral o stenu a zhlboka dýchal. Alica uvažovala, či vôbec počul, čo mu vravela. Naveľa sa váhavo načiahol

jednou rukou – druhou sa opieral o stenu – a zakvačil sa prstami o úchytku.

„Super, myslím si, že takto to pôjde.“

„A keď si budeš potrebovať odpočinúť, nohami sa opri o pevné výstupky, vystri sa a opri o stenu tak ako teraz. Tým si na chvíľu uvoľníš ruky. Rozumieš?“

S vytreštenými očami chvatne kýval hlavou.

„Váhavosť je najväčší nepriateľ. Keď uvidíš úchytku, rýchlo sa jej chyť. Čím dlhšie sa budeš rozhodovať, tým väčšmi sa vyčerpáš. Chápeš?“

„Áno, mami.“

„Čuš, Murdoch, zachraňujem ti život!“ Poprášila si ruky kúskom kriedy a podala ju dolu. „Natri si ruky, potia sa ti.“

Peter poslúchol a obaja pokračovali v ceste hore. Alicia nevedela posúdiť, ako ďaleko sa dostali a či sú už aspoň v polovici. Vzdialenosť aj štruktúra steny sa zredukovali na abstraktné čiary na maliarskom plátne a vnímala len nekonečnú masu bielej farby s výčnelkami, oblohu a zem. Nemalo význam zrýchliť tempo, aby bola skôr na konci. Ignorovala teda čas, nemyslela na rýchlo sa blížiacu hranicu svojej výdrže a iba automaticky kládla jednu ruku nad druhú. Len nesledovať vzdialenosť, aby nemala pocit, že sa neskracuje. Jedna ruka, druhá ruka, jedna noha, druhá noha. A znovu – jedna ruka, druhá ruka, jedna noha, druhá noha.

Napokon sa pravou rukou dotkla plochého povrchu. Odvážila sa zakloniť hlavu a pozrieť hore. Múr bol na konci, videla už len oblohu. Podarilo sa! Dosiahla najvyšší bod, ako si hovorili v telocvični. Zhlboka sa nadýchla a silným švihom sa prehodila ponad okraj. Potom sa postavila na štyri a pozrela dolu. Peter na ňu hľadel s očami rozšírenými od strachu a zreteľne sa triasol. Alicia sa

bála, že sa pustí, a bol ešte dosť hlboko pod ňou, priďaleko, aby ho vytiahla hore.

„Už si blízko!“ zakričala. „Už máš pred sebou iba kúsok. Tu hore je to dosť široké, skoro celý meter, takže si môžeme oddýchnuť, len sem musíš vyjsť.“

Čosi odpovedal, ale nerozumela mu. Počula iba jeho hlasné fučanie.

„Pozri sa na mňa,“ vyzvala ho, a keď zdvihol hlavu, pokračovala: „A teraz poď ku mne.“

Roztrasenými rukami sa načiahol za ďalšou úchytkou a potom za ďalšou.

„A teraz pohni nohou,“ radila mu. „Postav sa... dobre, dobre... a teraz ešte raz.“

Konečne sa jednou rukou dostal navrch. Alica ho chytila za zápästie, a keď vystrčil aj druhú ruku, pomohla mu vytiahnuť sa hore. Peter sa s výkrikom prevalil na ňu.

Dlhú chvíľu iba nehybne ležali a sťažka dýchali. Alica pocítila na koži čosi mokré, a keď odtiahla hlavu nabok, uvedomila si, že Peter má tvár zaborenú do jej krku a plače.

„Už je dobre,“ zamrmala. „Sme v bezpečí.“

Chcela sa spod neho vytiahnuť, ale Peter sa ešte chvel – ako po sexe, pomyslela si trochu nevhodne –, a tak ho nechala spať. Položila si hlavu na múr, zavrela oči a vychutnávala si príjemnú únavu, čo sa jej rozlievala po končatinách.

Už dávno necítila tento typ bolesti. Áno, bola vyčerpaná, no mala úžasný pocit z tej pulzujúcej únavy ako pamiatky na to, že dotlačila svoje telo až na hranice a nepopustila. Tešilo ju, že má telo, ktoré je niečo také schopné dokázať.

Pokúsila sa sústrediť na to príjemné pálenie, nie na teplo Petrovho tela na svojej hrudi. Nie na tú absurdnosť, že Peter leží na

nej, čo po skalolezectve v pekle bola v tejto situácii druhá najsmiešnejšia vec. Nie na to veľmi čudné šteklenie v útrobach, ktoré cítila, keď videla, že Peter je zraniteľný a závislý od nej. Celá situácia jej bola trápna, hoci si kedysi veľmi želala, aby pred ňou Peter odhalil aspoň jednu slabosť. Pre svoju slabosť teraz vyzeral ľudsky, a čím ľudskejšie Peter vyzeral, tým väčšími bola z neho zmätená.

Konečne prestal vzlykať. „Prepáč.“ Zdvihol sa a sadol si. „Veľmi sa hanbím.“

„Nemusiš sa hanbiť,“ zamrmlala Alica so zatvorenými očami.

„Strašne som sa bál. Asi za celý život som sa tak nebál.“

„To je prirodzené.“

„Pri každom pohybe som si myslel, že spadnem. Vždy keď som sa pustil, myslel som si, že to je koniec.“

„Od pádu si bol ďaleko.“ Alica sa tiež posadila a potľapkala ho po kolene. „Dôveruj svojmu telu a nespadneš.“

Nepovedala mu, ako ľahko sa dá pošmyknúť a aký to môže byť dobrý pocit. To prekvapenie a uvoľnenie. Ten moment, keď na zlomok sekundy stratíš kontakt so stenou, keď zlyhajú všetky opory, následný stav beztiaže a dopad na zem. V Colorade sa lezci často zvykli odraziť od skalnatej steny v smiešnych polohách, len aby rozosmiali priateľov.

Niekedy to robila naschvál. Pustila sa, keď bola takmer navrchu, alebo skĺzla prstami z úchytiiek navrhnutých pre začiatočníkov. To jej robilo najväčšiu radosť. Úchytky boli pevné a tvarované tak, aby boli zladené s krivkami prstov. Bolo treba vynaložiť námahu, aby z nich prsty skĺzli. Človek musel chcieť spadnúť.

Mala rada situácie, keď sa všetko nečakane zvrtno. Ako rýchlo sa zem akoby zdvihla v momente, keď ste prestali dávať pozor. Keď ste si vydýchli a pokojne sa len pustili. Bol dobrý pocit

vedieť, ako spadnúť. Mať predtuchu toho najhoršieho a vedieť, že existuje aj taká možnosť.

Uvedomila si však, že táto vedomosť jej momentálne nepomôže, nechala si ju teda pre seba.

„Myslíš si, že zvládneš zostup?“ Obzrela sa ponad plece a prichytila Petra, ako sa na ňu díva s veľmi čudným výrazom na tvári.

Nevedela ho rozlúštiť. Nebol to údiv a určite nie túžba. Bola to akási zraniteľnosť sprevádzaná naširoko roztvorenými očami a pootvorenými ústami. Najlepšie by ten výraz vedela opísať ako detskú otvorenosť. Nepáčilo sa jej to. Už to poznala a pripomínalo jej to verziu ich vzťahu, ktorá už neexistovala. Vzbudzovalo to v nej isté city, čo bolo neprijateľné, pretože v priebehu posledného roka si Alicia a Peter povedali, že najlepší spôsob, ako sa jeden k druhému správať, je predstierať, že obaja sú nedobytní ako skala.

Moment sa predlžoval až natoľko, že Alicia už-už otvárala ústa, aby vyriekla hocičo, čím by prelomila mlčanie. V tej chvíli však Peter žmurkol a odvrátil pohľad, utrel si ruky o stehná, po kolenách sa presunul a pozrel dolu na druhú stranu steny. „Ach jaj, božemôj!“

Alica sa k nemu pridala a tiež pozrela nadol.

Spočiatku si myslela, že hľadí na more. Vníkala totiž akýsi vírivý pohyb, konštantné vlnenie hmoty, ktoré v nej vyvolávalo nevoľnosť. Asi sa mi sníva, pomyslela si. No potom si uvedomila, že sa jej deje to, čo sa stávalo, keď nezaostřila pohľad: do zorného poľa sa začali vkrádať rôzne bájne bytosti ako mnohohlavé plazy či vlky požírajúce slnko. Jeden priateľ, ktorý študoval neurovedy, jej raz povedal, že zrak má veľkú pamäť. Mozgu stačí vidieť šablónu a zvyšok si už doplní z pamäti. Bohužiaľ, Alicina pamäťová banka praskala vo švíkoch. Mechanizmus zmiešavania a priradovania súvisiacich obrazov sa pokazil a jej mozog si vyplňal šablóny tými

najbizarnejšími predstavami. Tabule v učebni sa menili na parkovacie miesta, z jablone sa stal Ježiš na kríži. Keď stála v rade pred pokladňou v obchode Sainsbury's, často videla na pohyblivom páse namiesto kapustných hláv mŕtvolu.

Toto sa dialo vtedy, keď sa nesústredila. Teraz však úporne zastrovala zrak, a vždy keď ho uprela na jeden bod, rovina sa ustálila a vedela rozoznať obrysy terénu, hory, púšte, kľukaté chodníky a vymedzené územia, ktorých, ako dúfala, bolo osem. Potom stačilo raz žmurknúť a uvidela niečo, čo jej pripomínalo Cambridge z vtáčej perspektívy – zvonice, univerzitné vonkajšie dvory, staré kamenné budovy na vydláždených uliciach. No nech sa akokoľvek snažila, nedokázala zaostriť naddlho. Nebola to jej chyba, to sa s ňou terén takto zahrával. Bolo to ako vnímať optickú ilúziu autostereogramu. Len čo zaostrila o kúsok ďalej, obraz sa zmenil. Videla rovné chodníky, ktoré sa menili na kľukaté labyrinty. Videla rozľahlý terén, ktorý sa pretváral na radiálny vzor. Videla koralové útesy. Videla ligotavú čiernu čiaru, ktorá sa raz tiahla celou rovinou, inokedy sa zvinula do bodky uprostred kruhu, čiernej diery, ktorá vtiahla všetko naokolo.

Alica sa snažila koncentrovať a nasilu vtesnať peklo do zmapovateľného obrazu. Ostrá bolesť v oku ju napokon donútila odvrátiť pohľad.

Peter si pritláčal dlane na sluchy. Chvalabohu, pomyslela si Alica, aj on to tak vidí.

„Presne tam ideme,“ ozvala sa priškrteným hlasom.

„Áno... ale čo ak nás to zhltné?“ spýtal sa Peter s mŕtvolne bledou tvárou.

„Nezhltné.“ Alica netušila, kde sa v nej berie tá istota. Spoliehala sa len na to, že žiaden z dočasných návštevníkov nespomínal terén, ktorý sa smiešne vlnil ako v zábavnom parku. Všetci

si užívali príjemné potulky v rámci štandardnej euklidovskej geometrie, takže sa dalo očakávať, že to tak bude aj v ich prípade.

Alica v duchu presvedčila samu seba, že ide len o problém perspektívy. Hory, v ktorých vyrástla a kam chodila liezť, na človeka pôsobili rovnako. Z ich výšky sa vám mohla zakrútiť hlava. Prišli ste na úpätie hory, a keď ste natiahli krk a pozreli sa na vrchol, mali ste pocit, že sa vám stráca zem pod nohami. No potom ste znovu zaostřili zrak na zemský povrch, sústredene kládli jednu nohu pred druhú a ani ste sa nenazdali, a boli ste na vrchole.

„Potrebujeme len zísť dolu,“ povedala Petrovi. Jeden predsa musí udržiavať dobrú náladu a druhý musí byť rojko. To bol kľúč k prosperovaniu na vysokej škole. Ak ste rojko, dokážete veľa. „Tam dolu je určite veľmi pekne.“

Zliezanie bolo ťažšie ako štvieranie sa nahor.

Po prvé, nevideli nasledujúci výčnelok na nohu a museli len predpokladať, že keď ňou budú kĺzať po stene, špičkou nájdu niečo, na čo sa bude dať stúpiť. A po druhé, zliezanie nebolo ľahšie ani na unavené ruky, lebo potrebovali veľa energie na to, aby nimi utlmili hybnú silu klesania.

Peter tentoraz napredoval rýchlejšie. Psychicky ho povzbudilo, že sa k zemi približujú a nie sa od nej vzdávajú. A pomohlo mu aj to, že na polceste zhodil z pliec ruksak, ktorý s buchnutím dopadol na zem. „Sú to len knihy,“ dychčal, „tie prežijú.“

Z posledného metra spadol, no pristál bez zranenia. Alica skočila vedľa neho a pružne dopadla na obidve nohy. Zaboľeli ju pritom päty, ale mala pochabú túžbu urobiť na Petra dojem. Lezci v lezeckých kluboch sa vždy navzájom ohurovali tým, že dokážu doskočiť ako mačka. Škoda len, že Peter si to nevšimol.

Na tejto strane steny malo peklo podobu rovného prázdneho poľa bez Tieňov, chodníkov, bez akýchkoľvek obrysov na hori-

zonte, ktoré by naznačovali nejaké miesto alebo budovu. Vlniaca sa planina bola preč. Znovu sa nachádzali na nekonečnej púšti bez jasnej destinácie. Pri tomto pohľade Alicu zachvátila panika, pretože po celodennom úsilí nemali nič, na čo by sa upriamili. Neznášala, keď musela prestať pracovať bez predstavy, ako bude pokračovať. Obaja však mali vysilené končatiny a zahmlené mozgy, a tak sa dohodli, že túto úlohu si nechajú na zajtra.

Utáborili sa v tieni múru. Literatúra o pekle bola nejednotná v tom, či sa tam strieda deň a noc. Najdramatickejšie správy opísali nikdy sa nekončiacu noc, no nakoniec sa ukázalo, že tlmené slnko napokon zapadne, vzduch sa ochladzuje a okolo pol siedmej cambridgeského času (Alicine hodinky stále fungovali) nastala tma ako v rohu. V pekle zrejme nebol mesiac – a ak bol, tak sa skrýval. Sedeli v hustej tme a upokojovalo ich iba mĺkve ticho, pretože ak na nich niečo cíhalo, aspoň o tom nevedeli.

Alica s pomocou zápaliek a pribalených triesok založila ohniská a Peter vybral dva krajce elfského chleba pre každého. V podstate by na každých osem hodín mal stačiť jeden, ale obaja mali pocit, že si zaslúžia viac.

„Ďakujem,“ ozval sa Peter. „Za to predtým. Veľmi mi to pomohlo.“

„Nemáš za čo.“

„Vieš, naozaj som si myslel, že zomriem.“ Pokrútil hlavou a pokračoval: „V živote som nebol taký presvedčený, že ma čaká smrť.“

„Predsa by som ťa nenechala umrieť,“ bezstarostne prehodila Alica. Tie slová jej jednoducho vypadli z úst, lebo vysloviť ich jej pripadalo správne. Keď ich však počula, zneli jej neprimerane. Také čosi sa hovorilo medzi blízkymi, priateľmi, jednoducho medzi dvoma ľuďmi, ktorí mali bližší vzťah, než bol ten medzi Alicou

a Petrom. V tých slovách bol náznak dôvery, no Alica netušila, či je skutočná. A mala podozrenie, že ani Peter to nevie. „Keď nič iné, profesor Grimes by bol veľmi sklamaný.“

„No jasné. Pána profesora nemôžeme klamať.“

Chvíľu mlčky žuvali a prehltali chlieb. Elfský chlieb mal nepríjemnú vlastnosť – lepil sa na ústnu dutinu. Zostal na ďasnách a pod jazykom, takže ste mali pocit, že ste si do úst nasypali piesok. Jediný spôsob, ako sa ho zbaviť, bolo zaliať ho alkoholom, pretože sa v ňom roztopil, lenže žiadny alkohol nemali. Alica mala chuť malíčkom si pošpárať medzi stoličkami, no nechcela to robiť pred Petrom. Istej časti jej mozgu stále záležalo na tom, aby pred ním nevyzerala detinsky.

„Vieš, je zvláštne počuť ťa o ňom hovoriť.“ Peter zaklonil hlavu a privrel viečka.

„O kom? O profesorovi?“

Vždy ho titulovali profesor Grimes. Plným titulom a priezviskom. Nie Grimes ani profesor. Väčšina vyučujúcich na fakulte doktorandom dovolila oslovovať ich krstným menom. Boli predsa už kolegovia a ich vzťah bol iný, boli si rovnejší. Profesor by sa však znechutene odvrátil, keby sa ho niekto pokúsil osloviť Jacob.

„Áno. Myslel som si, že ho nemáš veľmi v láske.“

Alice sa to dotklo. „Čo to má znamenať?“

„Nuž... nič konkrétne. Len som si myslel... vždy sa mi zdalo, že si v jeho blízkosti trochu nesvoja. Najmä v poslednom čase.“

„Je to najväčší žijúci mág. Len hlupák by sa pri ňom necítil nesvoj.“

Peter sa zamyslel, potom prikývol. „Nechcel som tým naznačiť, že váš vzťah bol zlý. Len to vyzeralo, že sa nemáte veľmi v obľube. Najmä v poslednom semestri bolo ťažké nevšimnúť si...“ Odmlčal sa a nedokončil.

Alica sklonila hlavu a zažmurkala.

Áno, počas týždňov, ktoré predchádzali smrti profesora Grimesa, ich vzťah značne ochladol. Zopárkrát na ňu kričal, ona tiež reagovala s krikom a ostatní si to zrejme všimli. Asi sa o tom za jej chrbtom aj rozprávali. Pri predstave, čo si šepkali, sa jej od hanby zovreli útroby a Petrova skúmaná a zdanlivo znepokojená tvár k tomu ešte pridávala.

„Keď dám bokom súkromné záležitosti,“ zareagovala sucho, „profesor Grimes je mojím najväčším esom v rukáve na získanie dobrej práce.“

„To je pravda,“ rýchlo povedal Peter. „Aj mojím.“

„Ale no, prosím ťa!“

„Čo tým chceš povedať?“

„Si predsa Peter Murdoch! Všetci sa predháňajú, aby ťa zamestnali!“

Peter zaváhal. Pootvoril ústa, asi mal niečo na jazyku, no nepovedal to.

Alica sa ho už-už spýtala, ako to myslel, keď spomenul, že profesor Grimes je jeho poslednou šancou v tomto povolaní. Rada by vedela, čo sa stalo. Každá katedra bola priam posadnutá tým, že musí získať Petra Murdocha. Bolo všeobecne známe, že sa okolo neho obšmietajú aj druhotriedne katedry, a odkedy zložil kvalifikačné skúšky, rozširovali svoju ponuku včasného náboru. Nevedela si však predstaviť, ako sa ho to spýtať tak, aby to nevyznelo zvedavo alebo dokonca neslušne.

Možno kedysi by sa o to pokúsila. Tá intímna blízkosť sa však dávno vytratila, a keby naňho teraz tlačila, vedela, že by sa odpovedi vyhol.

„Nuž čo,“ povedal napokon. „S Cookovým štipendiom si asi budem musieť nájsť nového školiteľa.“

Alici sa rozbúchalo srdce. „Dostal si Cookovo štipendium?“

„Zistil som to len minulý týždeň,“ odvetil. „Tohto roku sa v administratívnych postupoch trochu oneskorili z dôvodu... veď vieš. Tej nehody.“

Alica v tej chvíli mala pocit, že sa nemôže nadýchnuť. Líca jej blbli a hlava sa jej neprijemne krútila. Ešte ako študentka dúfala, že táto intenzívna fyziologická reakcia na žiarlivosť postupne opadne, no ako pokračovala v doktorandskom štúdiu, len sa zhoršila. Každá publikovaná práca, každé pozvanie na konferenciu v nej vyvolali panickú reakciu, ktorú sa jej veľmi nedarilo zakamuflovať.

Takže nakoniec to štipendium nedostala. Dúfala márne.

„Gratulujem,“ prehodila zľahka. „To je úžasné.“

„Ďakujem,“ povedal Peter. „Nebol som si istý, či ho dostanem, ale asi sa im môj návrh napokon zapáčil.“

„Pravdaže sa im páčil,“ zahundrala sucho.

„Prepáč, nechcel som sa chvastať.“

„Isteže nie.“

„Stalo sa to veľmi rýchlo, sám som si na to ešte nezvykol.“ Peter si odkašľal a pokračoval: „Prepáč, to bolo netaktné. Tebe ho zrejme nedali preto, lebo tohto roku asi nepotrebovali lingvistu. Niežeby som mal niečo proti jazykovedcom... vieš, ako to myslím.“

Daj mi pokoj! pomyslela si Alica.

O prestížne Cookovo štipendium na svoj výskum v rámci dizertačnej práce požiadala predchádzajúci rok a očakávala, že ho dostane. Cookove štipendiá, ktorých fond založila pred sto rokmi vdova po jednom zo zakladajúcich teoretikov anglickej mágie, boli neuveriteľne významné. Poskytovali nielen dostatok financií na prázdninové cesty kamkoľvek na svete, ale aj viacero večerí

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Katabasis***.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.